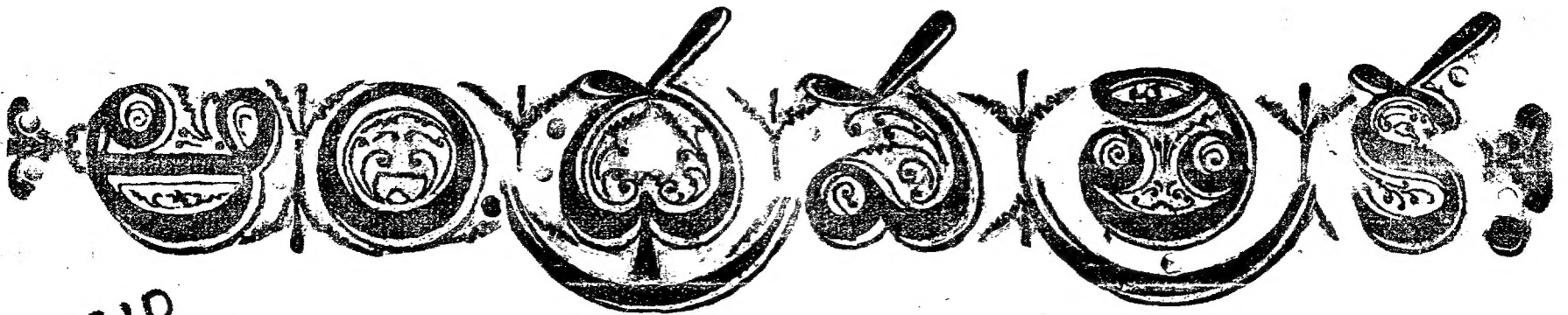

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడి వత్తిక 1-8 0-1-8

Telephone No. 544.

3/09/10

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ మే నెల 12-వ తేది సోమవారము
శ్రీ రక్తాక్షీనామ సంవత్సరము, వైశాఖమాస శుద్ధ అష్టమి ౮.

No. 85
సంచిక 3౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పిల మాన్పును, చాయపుపోట్ల బాపును,
సర్పపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవంతిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

కుష్టుకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రు. 0-8-0 వి. పి. నంబా 0 13-0
ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు,
కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

వేలకు మందు

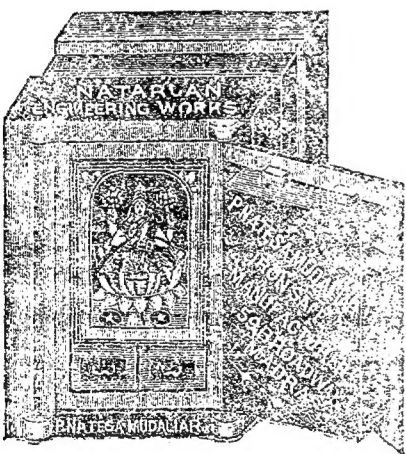
వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0
ఈమూసెన తలకురొవిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మ
మునకు వెండ్రుకలకు హాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును.

రోమహరి డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెం
డునిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము
నలు వెక్కిరిచి, మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును

వక/నిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డబ్బీ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవగినది
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెట్టివీడి మదరాసు.

సరసము

దృఢమైనది

యిప్పటిమోస్తకప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు
ఈదిగువ తెలుపబడిన వారిచే అమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది.
బాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు
మొదలగువాటికి సుఫలం చేయబడినవి.

పి. న. శేష మొదలియార్,
ఇరుపపెట్టెలు చేయువారు.

(ప్రాత్యేకము, 58, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు, విరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు
అయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మున్నగునవి
రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులవారు.
సుబ్బరాయప్పిల్లి, పెద్దనాయక్ పేట, మద్రాసు.
మెషిన్లకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారు
చేసి యివ్వబడును. ఈ తీరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

నవ్వుక మైనది

వెల్లింగ్టన్ సిసిమా

10.5-24 తేది శనివారమునుండి 17.5-24 తేది శుక్ర
వారమువరకు రెండుసార్లు సాయంత్రము 6-15 వినమునకు రాత్రి
9-20 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15
గంటలకు యూనివర్సల్ స్ప్రింగింగు సీరియల్ డి
ఈగిల్స్ టూలస్సు మిక్సింగ్ భిక్షాంకర, ధైర్య,
కృత్యములు, ప్రాణముతీయులు,
ప్రాణముపోవుట మొదలగునవిగల అభ్యాసము, ప్రెడ్ థాప్
సన్ డి ఆన్ లిటిల్ ప్రధానప్రాత్రలను ధరించి, ఉపకథలు
10, 11, 12, నాలుగవవారము 6 భాగములు. యూనివర్సల్స్
గ్రేట్ బాక్సింగు సీరియసు డి లెడర్ ఫ్రువర్స్ ఇంటర్ నేషనల్
మ్యాగు & కామిక్ మాడ మాపబడును.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెట్టివీడి మదరాసు.

“ఎంజీ” పేరకలు

బడిల్లెట కాం ఉపయోగకరము.
ప్రేమపడి చూడలే శక్తు దు ప్రాచీనిచ్చుదము.
వివేకము ఈ దివ్య విజ్ఞానముకు ప్రాయుజ్య.

Messrs. T. H. Khanna
27, Linga Chetty Street, Madras.

కావలెను

ఫిల్ములను తయారుచేయునట్టి కంపెనీకి వాటాలను కన్
వాను చేయు ఏజంట్లు ప్రతియూరిలోనూ కావలెను. కమిషను
ధారాశ్రమగా నియ్యబడును. వివరములకు ఈదిగువవిలాస
మునకు వ్రాయవలెను.

ఇండియన్ సిసిమా ఫిల్ముకంపెనీ లిమిటెడ్,
నెం 4, కెన్నెల్ నందు, ఎగ్మూరు, మద్రాసు.

ఆర్డరు చిన్నదియైనను లేక పెద్దదియైనను మిక్సింగ్ శ్రద్ధతో చేయబడును

పట్టెలుతీర్చిన దైమందుగాజులు

8 స-7 సవరములలో తయారుగను జత 1 కి చేదారము ౪ వా మజారి రు 10.

బోలు చేతిగొలుసులు

4 స-8 సవరములలో తయారు చేయవచ్చును. తరుగునహా మజారి జత 1 కి రు. 14

గెట్టిగొలుసులు

5 స-20 సవరముల వరకు తయారు చేయవచ్చును జత 1 కి మజారి రు 10, 15 వరకు గలదు.

172 ఫుట్లుగల అందమైన మా క్యాటలాగు 1 కి ధర రు. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నలువరత్తులు, వై నాబజారుగోడ్డు, మదరాసు.

అస్పృశ్యతా నివారణము

సంక్షిప్తముగా చెప్పి ఆలమారు

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు పెండ్యాల సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారి యువన్యాసము

1 "అసంబాధంబస్యతో మానవానాం యస్యా ఉద్యతః ప్రపతతః సమంబహుః నానాపీఠ్యాః ఓషధీర్యాభిభర్తి పృథివీ నః ప్రథతాంరాధ్యతాం నః॥" అధర్వశ్రుతిః 12-1-1

తా॥ ఏభూతేషు బాధలేకుండగ మానవుల నొకచోటునఁ గూర్చుచు, నందరు సమానముగ జీవించుట కనువగుచు, నానా విధబలులనిచ్చు నోషధుల ధరించుచున్నచో ఆభూతేషు, మమ్ములను, రక్షించుగాక.

2 "జనంబి భ్రతీబహుధా వివాచసంనానాధర్మాణం సృష్టియో ధోకసం సహస్రంధారా ద్రవిణస్యమే దుహంస్యచేవ క్షేనురసపస్యరంతీ॥ 12-1-45

తా॥ ఈదేశమత, పెక్కుభావలను మాటలాడుచు, ననే కధర్మములు గలజనులకు వారివారి స్థితుల కనుకూల మగుచు, గోవుపాలనిచ్చునటుల సహస్రవిధములుగా ధనమునిచ్చుచున్నది.

3 యేగ్రామా, యదరణ్యం, యాస్యభాః అధిభూమ్యాం, యేసంగ్రామాః సమిరయస్తేషు చాచనదేవతే॥ 12-1-56

తా॥ ఓభూతేషు! నీయందే గ్రామములు కలవో, యే యరణ్యములు, ఏసభలు! ఏజనసమాహములు, పండితసమాహములు, కలవో? వానియందు, నీకుఁద్రవిణమునటుల మాటలాడుచుముగాక.

శ్లో॥ మాణిక్యకాణా ముపలాలయంతీం మదాలసాం మంజులవాగ్విలాసామ్, మహేంద్రవనీయకృతిశోమలాంగీం మాతంగకన్యాం మనసా స్మరామి॥

సోదరి, సోదరులారా! దీనదయాపరులారా! నిమ్మజా తుడ్దరణ్యంరకు దయచేసిన మీకు స్వాగత మొసగుచున్నాడను. మహాజనులారా! తొల్లి పరమేశ్వరుఁ డాకాశాదిపంచభూతములను సృజించి భూతపంచీకరణముచే పృథివియందోషధులను, పిమ్మటజంతుజాలమునునుజులనుసృజించినటులుశ్రుతులు, బైబిలు వాకొనుచున్నవి. ప్రారంభస్పృష్టిలో వికారిణి (అమీబా)వంటి క్షుజీవియే, మొదట కలిగిననయు పిమ్మట గొన్నియుగములకు గాని మనవ్యస్పృష్టి కలుగలేదనియు "డాల్వన్" పంటి పాశ్చాత్యపరిణామసిద్ధాంతతేజీత్రలు చెప్పుచున్నారు. మన దేశీయులు స్వరించెడి మత్స్య కుర్రు నరాహటి దశావతారచరితము కూడ పరిణామావస్థనే చూచించుచున్నది. ఏది ఎటులైనను మాత్రుజీవ సృష్ట్యసంపత్తము కొన్నియుగములకుఘనవ్యస్పృష్టికలిగినదను సిద్ధాంతమునే నమ్ముచు. ప్రస్తుత భూగోళమునందెట్లు ప్రారంభస్పృష్టి కలిగె ననుదానిలో నభిప్రాయభేదము కలదు. ఆర్యజాతి ఉత్తరధ్రువసమీపమునఁ గలిగి కాలాంతరమునఁ బ్రాచ్యపాశ్చాత్యదేశములకు వ్యాపించెనని లోకమాన్య తిలకు మహాశయుడు వ్రాసియున్నాడు, మనపురాణములలో నార్యజాతి మేరుపర్వతమున సృజింపబడెననియు, యక్షరక్షోజాతులు హిమాలయోత్తరభాగమున సృజింపబడెననియు కలదు. ఈమేరు పర్వతమేదీ? యంగరుకొండ! చైనాభాషలో "అల్టాయి" పర్వతమునకు బంగరుకొండ, యనియర్థము "పామిర్" అను పిట్ట నేలకు "ఉపమేరు" అనునర్థము గలదు కదా? సిద్ధాంతాలు తమ పంచాంగములలో?

శ్లో॥ యల్లంకోజ్జయన్ పురోపరికురుక్షేత్రాదిదేశాంతస్సవిత్రాత్మాత్రంమేరుగతం బుధైర్విగదితా సామధ్యరేఖాభువో అని భూమధ్యరేఖను నిర్ణయించుకొనుటలో పామిరు నే మేరువుగా దలంచినటుల దోషము. పాశ్చాత్యసిద్ధాంతప్రకారము మేరువు భూమధ్యగతము "అల్టాయి" పామిరు ననుసరించియే వ్యాపించినది. ఆమహామేరువునందే దేవగంధర్వాది జాతులుద్భవించినవి. దేవతలు త్రివిష్టపము (తిలెత్) నకు వ్యాపించిరి-గంధర్వులు గాంధారము (కాంధహా)నకు వ్యాపించిరి. మహాసముద్రమునుండి యంతర గుర్మ్యద్ధారముచే హిమాలయ మా విర్భవించిన కాలమునందు జలప్రాముప్రదేశ మగు, నాహిమాలయోత్తరభాగము నందు, జక్ష, రక్ష అను, రెండు, పలుకుల బడిన జంతువులే పరిణామావస్థచే యుతులుగాను, రక్షస్సులుగాను మారిరి. యక్షరక్షోగంధర్వ కిన్నరారులు, దేవయోనులని పౌరాణికులు చెప్పుదురు. ఈయక్షరక్షోజాతియే, సుంగోలియా జాతిగా పరిణమించి, చైనా, జపాన్ దేశములకు, హిందూచీనా

దీప్తకల్పమునకును వ్యాపించినది. గంధర్వజాతియే, పార్శవీకార్యజాతి యైనది. దేశజాతియే యార్యజాతియైనది. ప్రాచీన కాలమునందు భూగోళ మటులులేదు. వింధ్యమునకు దక్షిణమునందుండిన, మహారాష్ట్రోద్భోత్కలాదిదేశములు, (ద్రవిడ దేశముకప్ప) సముద్రగర్భమునం దునికియుండినవి. సింహళ ద్రుఢదేశములు సందాద్విపములు కలిసి, లంకాద్విపముగా నుండెను. అందు "మహా" జాతులవారు కలరు. చారిత్రకులు వారిని "శిలాయుగ" మనుజులందురు. వింధ్యపర్వతము విస్ఫంభించినపుడు, లంకాద్విపము విచ్ఛిన్నము గాగా, నాంధ్ర మహారాష్ట్రోత్కలాదిదేశములు, సముద్రమునుండి పడచూపి విచ్ఛిన్నలంకాద్విప శేషమును, నేటిద్రవిడదేశమునకు, నార్యావర్తముతో సంధికలిగించినది. వింధ్యవిజృంభణ ముగ అగ్నివ్యవోద్ధారమని తలంపఁ గోరెదను. లంకాద్విపవాసులగు దనుజులు, క్రమముగా వింధ్యపర్వతప్రాంతమునకును, పిమ్మట నార్యావర్తమునకు నేటికి ఆర్యావర్తమునుండి బహిష్కరింపఁబడిన, "దండు" డనురాజు, పయినజుల కధికారయొక్కముల నాక్రయించిన యాదనుజుల కిండ్లుకట్టుకొనట యను సంఘటనస్మరణముఁ గలుగజేసెను. అయినను వారిపట్టణము నూరాముడ కలదియై, తేనెపట్టణ కాకరమై, మధుమంతమన నొప్పెను. అనగా వారియిండ్ల నొకచోటునుండి మరియొకచోటునకు మార్చుచుండిరి. ఆదనుజులు జ్ఞాతులే కొయ, చెంచు, గవబ, లంబాడి మొదలగు, నాటకులు. దండ మహారాజుగాను నెలకొలిపిన, సంస్కరణముప్రకారము, పూర్వాచారము లగు పైనారు తమయిండ్ల నెటులమార్చుకొనుచుండురో, తజ్జులకు విదితమే! అదిని నరమాంసభక్షకులగు వీరిలో "శ్వేతక" మహారాజు, విదర్భ "భీరారు" నేలుచుండువాడు. అగస్త్యమహర్షి, వింధ్యకు దక్షిణమునకువచ్చి, నరమాంసభక్షకులను దనుజునాయకులగు శ్వేతక ఇల్లల, మహారాజులను, నరమాంసాహారవిముక్తిఁగా జేసెను. నరమాంసాహార దనుజులు శ్రీరామచంద్రమూర్తి దండకారణ్యములో సంచరించు నాటికి, పర్వతప్రాంత మగు, యెముకల గుట్టకు కలిగించిరి. అది, యార్యర్ష్యస్థక సంఘాతమే? ఖర వధానంతర మానరమాంసభక్షకులు, తమ కృత్రిని మార్చి కొనిరి. యక్షరక్షోజాతులలోనివారో, దనుజుజాతులలోనివారో నేటి భీమద్రావంతమునం దుండిరి. వారి నాయకుడు అజకుడు. వానివంశమునందు "కుశ" కుశనాభాదు లుద్భవించిరి. కుశుడే, ఋగ్వేదభాషలో "మయవ" అని యుచ్చరింపఁబడినటులఁ దోచును. కుశువాదు లార్యవిరోధులు. కుశునిసంతతివాడే "కాశికా" పరనాముడగు విశ్వామిత్రుడు. కుశునకు నరమాంసభక్షకులై దానిని మానిన విదర్భరాజుల సంబంధము కలదు. ఈ యనార్యప్రభునకు విశ్వామిత్రుఁ డార్యనిర్విశేషుఁ డగుటకు, వసిష్ఠాదులతో బోరాడి, జయము నొందెను. విశ్వామిత్రసంతతిలో కొందఱుకు శ్వేతచర్మము విశ్వామిత్రునినాడే సిద్ధించినది. నేడును వారికి, పూర్వవాసన విదేహలేదు. వారు నీచవృత్తులనే యడలించిచుండిరి. వారిలో కొంద రాంధ్రులు. ఆంధ్రుల ప్రాచీనవృత్తి, యరణ్యపశుహింసనము. విశ్వామిత్రుని యభిజనము, బేహరునకును, ఆతని మాతామహస్థాన మగు, విదర్భకు నడుమకు, "మాల" క్షేత్రము కలదు. అది నేటి యాంధ్రదేశపు వాయవ్యభాగమునంటిన మధ్యరాష్ట్రమునం గలదు. విశ్వామిత్రసంతతివారగు నాంధ్రు లీ మాలక్షేత్రము నందు మొదటను నివసించి పిమ్మట నీ దండకారణ్య ప్రాంతమున కేతించి, యీప్రదేశమునకు, నిచటికిఁ బిమ్మటవచ్చిన యార్యజాతులకు నాంధ్రత్వము నిచ్చిరి. ఈ దేశమునందు ప్రజాభాషాశక్తము కలిగి, ప్రత్యేకజాతిసంజ్ఞ కాపరిపెచ్చినపు డీవైశ్వామిత్రులు, తమ మూలప్రదేశవిహ్నులను, "మాల" శబ్దమును, నేటి యాంధ్రప్రాహ్మణులు, వేగినాడు, వెల్నాడు, మొదలగు శాఖావిహ్నులను ధరించినటులనే ధరించిరి. ఆర్యావర్తమునందు జారిణియగు బ్రాహ్మణికి మంగలికిఁ బట్టి యార్యులచే బహిష్కరింపఁబడి చండాలసంజ్ఞ నొంది దక్షిణమునకు నలసవచ్చిన మతంగుడను వానిసంతతియే మతంగులు. లేక, మాదిగలు అని చెప్పబడుచున్నారు. మతంగసంతతిలోని శ్రీధర్మమే "మతంగి" అమె కాలిదాసమహావికి నిష్ట దైవతము. మంత్రోపాసకులకు కులదేవత. ఆర్యేతరజాతులకు నివాసము, కీకట (గయాప్రదేశము) పుండ్రాది గంగాప్రాంత ప్రదేశములు, వింధ్యకు దక్షిణమునందుండిన దేశములు, నార్య నివాసార్హములు కావని, బోధాయనాదులు వక్కాణించుటయే కాక, యచటి కేగిన యార్యుడు ప్రాయశ్చిత్తార్హుడని కూడ నుడివిరి. అనియమ మిపుడు పాటింపఁబడినచో, నిచట బ్రా

హ్మణు డొకడైన కలడా యని తోచును. ప్రాయశ్చిత్తార్హుని నిర్ణయించిన కీకటదేశములో "గయా" ప్రదేశమును, పుండ్రదేశములో, "గంగాద్వార" పుణ్యక్షేత్రమును కలవు. పితృదేవతలు తరించుటకును, జన్మ తరించుటకుఁగూడ, వైప్రదేశములు నేవ్యము లగుచున్నవి. అనగా కాలాంతరమునం దాక్షేత్రము లత్యంతపవిత్రత నొందివి. అటులనే, ఆర్యగర్భితుడగు విశ్వామిత్రుడు నాతని గోత్రములు, నిపుడు బ్రాహ్మణులలో గౌరవము నొందుచున్నారు కాని విశ్వామిత్రశాపాపహతులగు, నాద్యాంధ్రులుమాత్రము, లేని చండాలత్వమునకు గుఱియై శాపనుసేమచే కాబోలు నేటివరకు నీచత్వము ననుభవించుచున్నారు. విశ్వామిత్రుడు, మాలకు మూలపురుషుడై, ఆతడు మాలేతలఁ బెంచును. చండాలనకుఁ బురోహితు డాయెను. ఆతనిచంతివాడు శ్వేతమైరి.

ఆర్యుని బహిష్కృతు లగు, మతంగులకూడ దురదృష్టము ననుభవించుచునే యున్నారు. అనార్యులుగా కొందరు, తలంచు మాలతో మాదిగ లిపుడును భేదపడుచుండినటులనే మతంగజా త్యాదిపురుషుడగు మతంగుడను, మిశ్రజాతీయులగు, ప్రియంబదాది గంధర్వులతోడను వానరనాయకుడగు వాలిలోడను పోరాడి సర్వజాతి బహిష్కృతుడై నటులఁ గాన్పించును.

కాని ఆద్యాంధ్రులగు మాలకు మతంగులగు మాదిగలకు, నార్యసంబంధము గోగియుంటుంటేతన దనుజ సంతతి వారగు, కొయ, చెంచు, సనరాదులవలె నార్యేతరదేవతల నారాధింపక, రామకృష్ణ ద్వార్యదేవతారాధనలనేచేసి, భారతీయ మోక్షస్థాన మొక్కటియేయని తోపింపజేసిరి.

ప్రాచీనార్యప్రముఖులు, రాజ్యములకూడ సక్రమముగ పరిపాలించిరనుటకు విశ్వామిత్ర చరిత్రమే నిదర్శనము. ఆర్యులెంత యినుపకచ్చడాలు గట్టుకొనినను, త్రానార్య శ్రీసంపర్కమును మానలేద. ఆయార్యా నార్య సంపర్కజనితులే వ్యాసాదులు. ఆర్యానార్య సంపర్క మొక్కొక పరి పరితముగ పరిణమించుటయుఁ గలదు. రక్షశ్రీ సంపర్కముచే, విశ్రేవస్సునకు జన్మించిన రావణుడు, లోకకంటకు డయ్యెను. నీచజాతి శ్రీసంపర్కముచే, మహావృషనందుఁ డుదయించి, భీమఖండస్థ క్షత్రియజాతి కంతకుఁ డయ్యెను. అటులనే, నిమ్మజాతిపురుషులకు నుత్తమజాతిశ్రీ సంపర్కము కలిగి వికృతముగ పరిణమించి మతంగుడు లంబువించి చండాల ప్రముఖులైరి. మనుస్మృతి కాలమునకే యనులోమ, ప్రతిలోమ వ్రాత్య సంతతులనంతము లైనవి. మహాభారత యుద్ధముకూడ, సంతర సంతానదోషము చేతనే కలిగినదని నానిశ్చయాభిప్రాయము. ఆపస్తంబాదులు, చండాల దర్శన స్మరణములను, నిషేధించినను ఇటీవల స్మృతికర్తలచే చండాలుడుగా నెన్నబడిన మంగలి వండిక యన్నమును, వైశ్యదేవమున కుపయోగించుటకును, వెనుదీయలేదు చూడుడు.

నూ! చండాల పస్పర్శనే సంభాషయాం దర్శనేచ దోషః

తత్రప్రశస్తిః—అవగాహన మపాముపస్పర్శనే! సంభాషయాం బ్రాహ్మణ సంభాష! దర్శనేచ జ్యోతిషాం దగ్ధనమితి.

తా॥ చండాలనిఁ దాకినను, వానితో మాటలాడినను, వానినిఁ జూచినను, దోషము కలుగును.

దానికి ప్రాయశ్చిత్త మేమనగా చండాలనిఁ దాకిన స్నానముఁ జేయవలెను. వానితో మాటలాడిన బ్రాహ్మణుని తో మాటలాడవలెను. వానిఁ జూచిన నక్షత్రములఁ జూడవలెను. ఇది యనుష్ఠాన సమయముననే యని, ప్రక్రమవిధానముచే నూహింపఁబడుచున్నది. లేకుండిన నితటి కఠిన నిబంధనల నేర్పరచిన యాపస్తంబుడే, వైశ్యదేవవిధిలో, శ్వపాకున కన్నమిడుకు విధియనియు, షానికి నన్న మిడినపిమ్మటనే బ్రాహ్మణుడు భుజింపవలెననియు, నియమముఁజేసి యుండెడు. ఆపస్తంబుని మతమునందు చండాలుడు, ప్రతిలోమ జనితుడు, శ్వపాకుడు, వైశ్యమిత్రుడనని తోచును. "చతుర్వర్గ చింతామణియందు" హేమాద్రిపండితుడు, పదనార్యులు చండాలరు కలరని, చెప్పియున్నాడు. చూడుడు.

శ్లో॥ రజక శ్చర్మకారశ్చ నటోబురుడవచ, కైఫర్తమేదభిల్లాశ్చ స్వర్ణకారశ్చ సౌచికః. తక్షక శ్చిలయంత్రీచ మానుశ్చక్రీ తథా ధ్వజీ, నాపితోకాయకైప్ర పోడతై లేజనంగమాః.

గ్రామచండాలా ఇత్యర్థః.

తా 1. చాకలి 2. చర్మపురునివాడు 3. నటుడు 4. దొమ్మరి 5. పల్లెవాడు 6. మేదరి 7. భిల్లుడు 8. కంసాలి 9.

మన తండ్రి నాయకత్వము నెదుర్కొనునా!

ఆత్మహత్య పరిశోధకము

గాంధీమహాత్ముడు యీవారపు ఎంగు ఇండియాలో నిట్లు ప్రధానమవ్యాసము వ్రాసెను.

ఒక సుప్రసిద్ధ విలేజ్ లో వ్రాసిన లేఖను దుఃఖసమ్మిలిత మగు సంతోషముతో నీక్రింద ప్రకటించుచున్నాను:

"ఈ మధ్య ఎంగు ఇండియాలో వ్రాసిన వ్యాసము నాసంబంధములను చాలవరకు నివారించెను. కాని యింకను సం దేహ నివృత్తి గాఢమైన విషయములు గొన్ని గలవు. ఇయ్యవి ఎంగు ఇండియాలో గూడ త్వరలో ప్రచురింపవలెనని నాకోరిక. కాననభా ప్రవేశమునుగూర్చి మీ అభిప్రాయము లిప్పుడు విశదమైనవి. ఇప్పుడు దానివలననే నాకెక్కికత్తమును లేదు. ఐతే మునిసిపాలిటీలు జిల్లాబోర్డులందు స్థానముల నాక్రమించుటను గూర్చి మీ అభిప్రాయములను తెలుపవలయు నని గూడ కోరు చున్నాను. నేను యీవిషయములపై మీ అభిప్రాయములను తెలుపుటకు గాను ఒక కమిటీవారిని 1921 లో పంపగా 'యూక్రింది ప్రత్యుత్తరము వచ్చెను:—

"మునిసిపాలిటీల నాక్రమింపవచ్చునని జిల్లాబోర్డుల మాట సందేహముగ నున్నది."

1922 ఆఖరుకు అన్ని మునిసిపాలిటీలలోను క్రొత్త యొన్నికలు జరిగెను. అందు చాలవరకు అసహాయవాదులే ప్రవేశించిరి. జిల్లాబోర్డు యొన్నికలందుగూడ మేము పోటీ జేసితిమి. ఈ యొన్నికలందు గల్గిన ఫలితములు చాల దుఃఖ భాజన ముగ నుండెను. వానివలన అసహాయ ప్రచారకులలో నొకరి కొకరికి అన్యాయ వైషమ్యములును ద్వేషములును లేగాదలును సంభవించెను.

ఇండియాగాక మితవాదుల బలమున్న సానుభూతిని భూస్వాములు మున్నగువారియొక్క సానుభూతి నిగూడ కోల్పోయితిమి. వానిభుట మనలను భయపెట్టుచు మన కాలం కముగనుండి అగౌరవము జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇంతకన్న ఎక్కువవిషయ మేమనగా ప్రభుత్వముతో సంబంధ మును తీయకుండ నుంచుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. ప్రభుత్వవిరాళ ములను బొందుచు ప్రతివిషయమును ప్రభుత్వాధికారులకు తెలు పవలసి వచ్చుచున్నది. ప్రజాసేవకేరీయటకు ఆనకాళములు గల్గు మాట నిజమే. కాని అందులకు మనము వినియోగించు కష్టము కాలము కత్తియంతయును నిష్ఫలమై స్వరాజ్య సంపాదనమున కేమాత్రమును తోడ్పడకపోవుచున్నది. జిల్లాబోర్డులలో ప్రైవేట్ సెకండరీ విడిలు స్కూళ్లు మన అధికారము క్రిందనే యుండును గాని వీనిని ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిన మార్గములనే నడుపవలయును. కావున యీవిషయమై మీ అభిప్రాయముల తెలుపవలసినదిగో కోరుచున్నాను. మాజిల్లాలో చెయ్యవలసిన చెయ్యవలసినవిని నిర్ణయించు త్వరలో జరుగనున్నవి. ఈస్థానములకై ఆభ్యుద్ధులకు నుండవచ్చునో కూడదో మాకు స్పష్టముగ ప్రత్యుత్తరము కావలయును. ఒకటి మాత్రము నిశ్చయము. మనవాళ్లే చెయ్యవలసినవిను చెయ్యవలసినవి నన్నదన్న యీసంస్థలో ప్రవేశించుటవలన యేవిధమైన లాభమును లేదు.

ఇక నేను చివరకును ప్రశ్న యేమనగా మనము మన కాంగ్రెసు నిర్మాణములలో నేమిజేయవలయును. నిబంధనల ప్రకారము గ్రామములనుండి సర్కిల్లకును, సర్కిల్లనుండి తాలూకాకును, తాలూకానుండి సబ్ డివిజనులకును, సబ్ డివిజనులనుండి జిల్లాకును, జిల్లానుండి రాష్ట్రమునకును, రాష్ట్రమునుండి ఆఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘమునకును యొన్నికలు జరుగను. ఇది యొక పెద్దబండు పని. మన ప్రచారకులును లేరు డబ్బునులేదు కావున యీ మహా త్యాగమును నెఱవేర్చజాలము. కాంగ్రెసు నిర్మాణములను నానిగతి వానివని మేడవేసి జిల్లాబోర్డులందును మునిసిపాలిటీలలోను పట్టుదలతో పనిజేయవలెనని మాయందర అభిప్రాయము: కాంగ్రెసు నిర్మాణముల పడుపుటకు చాలవచ్చును. దాదాపు అన్నియును మృతప్రాయములై యున్నవి గూడాను.

ఇకను నిర్మాణ కార్యము విషయములలో అయ్యది మన ప్రధానమగునని, గ్రామములకుగాని జనసామాన్యమునకుగాని యేమాత్రమును నచ్చలేదు. దానికి చాలకాలము పట్టును. అందు కై స్వరాజ్యము శీఘ్రముగ నెట్లురాగలదో నాకేమియును జ్ఞానములేదు. నిర్మాణ కార్యమవసర మని నేనంగీకరించెదను. కాని దాని శీఘ్రముగ నెఱవేర్చు పెట్టునదియే ప్రశ్న.

ప్రచారకు లందరకును శిశ్వాసము పోయినది. వారు జేయు పనికి ప్రజాభిమానములేక పోవుటవలనను స్వయంబు పోషణము భారముగ నుండుటవలన వారికి నిరుత్సాహముగలిగినది. పోషణములేక పోవుటవలన అందరకు చాలవరకు కాంగ్రెసు నిర్మాణముల వదలివేసిరి. మనప్రచారకులందరకును శీవసభ్యులి నైనవిచ్చి మారతజీవితమును విశ్వాసమును గలుగునట్లు జేసిన గాని యేపనియైనను సాధ్యముగాదు. ఇప్పటికే విశంతయును చెలిసియుండును. ఇంతకన్న యెక్కువ యేమియును జెప్పనక్కరలేదు. ప్రజలకు మనకాంగ్రెసు నిర్మాణములందు నమ్మకము పూర్తిగపోయినది. అందుచేత మనకు యేమైన నిమ్మటకుగాని పోషించుటకుగాని యిష్టము లేకున్నారు. మనము ఉన్నతాదర్శులగు మనోవాక్యాదు కర్మలందు దౌర్జన్యరహితముగ నుండ నియే చెప్పవలయును. మనలో మనమే అసహకార మవలంబించితిమి. ఒక అసహాయవాది మరియొక అసహాయవాదిని ప్రత్యర్థిగ భావించును. అన్యాయ వైరధ్యములు దుస్సహనము సోవర సమభావము సత్యసంస్థలేకుండుట మున్నగు వాని వలన కాంగ్రెసు నిర్మాణమునకంతకును ఆప్రతిష్ఠ గల్గెను. కావుననే యెట్టి అభిమానమును ప్రజలనుండి రాలేదు. ప్రచారకులు మందగనుండి ఒకరితో నొకరు పోట్లాడుకొనుచుండుట కన్న చిత్తశుద్ధితో దౌర్జన్యము నెరుగని సత్యవంతు లగువారలు కొలదిమంది యున్నను జాలును. మనమే పనివైనను సుష్టుగ జేయుటకు కాంగ్రెసు నిర్మాణము నంతయు పూర్తిగ పరిశుభ్రము జేసి హృదయములు నిర్మలత్వమును గాంచవలయును. పేరు ప్రతిష్ఠలు నాయకత్వమును దుర్బలములలో మనము చిక్కుకొని యుంటిమి. ఇందువలన మనలో నెట్టిశిక్షణమును లేక పోవుటయు ద్వేషభావములును అసూయయు బయలుదేరినవి.

మనము పునీతులము గావలయును. అదియే ముందు జరుగవలసినది. ఇకను రెండవది యేమనగా మనప్రచారకులు తమకును తమకుటుంబములకును యేదో కొంత సంపాదించు కొనవలెనను మనోవ్యభిలేకుండవలయును. భాగ్యవంతులైనవారు మనకు ధన సహాయమునైన జేయవలయును. లేదా తామే దేశసేవకు గడంగవలయును. కావున భారమంతయును బీదతరగతులవారిపై బడుచున్నది.

ముఖ్యగమనాంశములు

1. ఇప్పుడు పనిజేయుచున్నవారికి పెంబుసేధనసహాయ మున కేర్పాటు జేయవలయును. లేకున్న యిప్పుడు పనిజేయుచున్న కొలది మంది గూడ విడిచిపొయెదరు.

2. జిల్లా బోర్డులలోను, మునిసిపాలిటీల ను పని జేయవలెనన్న యీసంస్థలలో నేమి పనిజేయవలయునో స్పష్టముగ నాకార్యమును మీరు తెలుపవలయును. మీరందులకు ప్రతిపాదముగ నుండునెడల మేము ఒక్కపెట్టున అందరమును స్థానములను, వదలి రావలసిను. ప్రజలు సెస్సులను అడ్డెలను యియ్యకుండు వలసివచ్చిన యియ్యకుండుటకు ప్రజలు సంసిద్ధులు గలేరు. ఆసంస్థలలో నెట్టి ఆచరణములు గల్గియుండవలెనను విషయమును గూర్చి చాల కలవర మున్నటుల గాన్పించుచున్నది. ఈసంస్థలను ప్రభుత్వ సంబంధ భూమిగోనార్పణవలెనని కొందరును, ప్రతిష్టంభములు జేయవలెనని కొందరును, జెప్పుదురు. మరికొందరు యీసంస్థలను ప్రజాత్రేమమునకై పనిజేయవలెనని జెప్పుదురు. ఈసంస్థల నాక్రమించుటవలన కాంగ్రెసు నిర్మాణములు దుర్బలమై పోవుమాట నిజము."

ఈ విలేఖకునకు ప్రజాజీవితమునందు విశేషమభివము గలదు. చిత్తశుద్ధితో పట్టుదలతో పనిజేయువాడు. కావున ఆయన వ్రాసిన లేఖను జాగ్రత్తగ పరిశీలింప వలసియున్నది. అయ్యది నాకు హృదయ పరిశోధకముగ నున్నది.

ప్రతిదానికిని యీవిధముగ నావైఖార పడియుండుట నాకిప్పటికిని యెప్పటికిని యిష్టములేదు. దేశవ్యవహారములను సవరింపకొనుటకు యియ్యది అధిమాధిమార్గము. ఆవ్యక్తియెంత మహాత్ముడైనను మంచివాడైనను కాంగ్రెసు ఆ ఒక్కడు జెప్పినటులనడువ నక్కరలేదు. అట్లుకాగూడదు. నేను కారాగారమున నుండవలసినంత కాలమును పూర్తిగనుండిన నాకును దేశమునకుగూడ బాగుండెడిదని నేను అనుకొనుచుంటిని. అప్పటికి దేశముతనదియని యొక కార్యవిధానమును నిశ్చయించుకొని

యుండెడిది. ఇప్పుడు నేనుకాంగ్రెసు కార్యవిధానము యేమిదో చెప్పట కష్టముగనున్నది. ప్రచారకులు ప్రతిపాదియు నన్ను మార్గమును జూపుమని కోరునెడల అయ్యది దేశమునకు సంబంధించినదిగాదు. అదివాదిగాదు. ఎవరనగా నాకు మాత్రము నేను యేకావ్యముగాని ఒక్కడను జేయజాలను. ఈవిలేఖకుని పరాశ్రయమునందు ప్రత్యేకమేమియును లేదు గాని అందరకు అతేమాదిరిగ నుండుట, మరియొక చిత్రముకాక ఇంకాకము నందరకును ఆతేమిండుముట్లు వ్రాయవచ్చును. నేనిన్ని ఆతేమిండుచెల్పినను మీయందు నాకు గల భక్తిక్రియ ప్రేమయు అంతగాగలదుగ నుండుటవలన నేను మీతో నేకీభవించినను లేకున్నను మీరెట్లు చేయుమన్న అట్లు చేయుటకు సిద్ధముగ నున్నాను." మొదటి చిత్రముకన్న యీ చిత్రము యొక కొంచెమెక్కువకుబోయెను. ఈరెండవ చిత్రము కార్యవిధానము నంగీకరించుచు సలహాను గోరుచున్నాడు. మొదటి చిత్రము ఖండించుచుయొకను చెప్పినట్లు విందుశుచున్నాడు. నాయెడల యిట్టిభక్తి క్రియాభిమాన ప్రగల్భము గావచ్చును. కాని యిందువలన మన ఆచరణమునం దభివృద్ధిగాంచుటకు బట్టును. మనము పెద్దతప్పులను జేసెదమును భయమున్నను మనమనస్సుకు యెట్టినిశ్చయము దోచునో అట్లుచేయుటకు ధైర్యముగల్గియుండవలెను. స్వరాజ్యము, పరిశుభ విచారణలు గూర్చి కష్టములతో ప్రభుత్వమార్గము. మనము తప్పులను జేసి యెందుకుగాకుండ పోవుటయే, యెక్కువ తెలివిగలవాడని మరియొకరు జెప్పినటుల నెప్పుడును సందరించుటకన్న మేయిల్లుమంచుచిది. నేను దేశవ్యవహారములనుండి పూర్తిగ విరమించి సత్యాగ్రహోద్యమము విత్తుల పోషణమును బడయునంతకాలము అచటనుండి పిల్లలతో నాడుగనుచు అత్యంత పీతిగల పడుకు నేతపనుల నేల జేసికొనుచుండుట దేశత్రేమమునకు మంచిగాదాయని నేను ఎక్కువగ నాలోచించుకొనుచుంటిని. ఈమాట యెట్లున్నను మిత్రులకును తోడిప్రచారకులకును నేనిచ్చుగట్టిసలహా నామాటను వేదవాక్యముగ నెప్పటికిని దీసికొన వద్దనియే. వారి కెప్పుడు గావలెనన్న అప్పుడుసలహాను రిచ్చయిచ్చెననుకాని అదియెప్పుడు పట్టిన నప్పుడడుగకుండ అరుదుగ నడుగుచుండవలెను.

వైసిప్రకటించిన లేఖను జాగ్రత్తగ జదివినయెడల, ఆవిలేఖకుడే తాను వివరించిన దోషములన్నిటికిని మంచినివారణమును చేసినటుల దోయగలడు. చిత్తమాలిన్యము, దంభము, అసూయ మనలో ప్రవేశించినయెడల ఆదోషములను పెరికివేయవలయును. అట్లు చేయుటకు మనలోమనమే సర్దుకొని చేయవచ్చును. విశ్వాసము లేకుండ చిత్తశుద్ధిలేకుండ నేగోవిధముగ పనిజేయువారికి పేలమంది యుండుటకన్న చిత్తశుద్ధితో స్వార్థత్యాగముజేసి విశ్వాసముతో పనిజేయగలవా రైదు రుండుట యేనాటికైనను మంచిదే. అట్లుజేల కొలదిమంది యుండుటవలన యీవిధుగదు చేయుపనికి గూడ ఆటంకముగనుండును.

ఇకను యితరవిషయములమాట విచారించెదము.

జిల్లాబోర్డు మునిసిపాలిటీలలో ప్రవేశించుటవలన అసహాయవాదులు కాంగ్రెసు ఆచరణములనుసంఘటించుచున్నారా యిమనకు సహాయముజేయునెడల అట్లుచేయుట న్యాయమేయను. ఈ సంస్థలద్వారా ఖద్దరు కార్యక్రమమునుగాని సింధూ మహామృదీయమైతినిగాని, పెంపొందించలేకపోయినను, అస్పృశ్యుల నుద్ధరించుటకును, జాతీయపాఠశాలలకునుసహాయముజేయలేకపోయినను, మనము వానిని వదలివేసి నిరసించవలయును. అందుప్రవేశించుటవలన అసహాయవాదులలోనే ఒకరి కొకరికి తగాదాలువచ్చి ద్వేషములు బయలుదేరునెడల తప్పక వానిని నిరసించవలసినదే.

ప్రచారకులపోషణము రాష్ట్రీయనిర్మాణములే చేయవలెననుటకు సంబంధములేదు. కేంద్రసంస్థలు రాష్ట్రీయసేవల కొరకు జీతములనిచ్చుచు సవరించుచు నడుపుటకు శక్తిగలిగి యుండవలెను. రాష్ట్రీయనిర్మాణము పోషించవలసినయెడల అయ్యది మృతిబొందుటకులేనియెందును. సహాయపిమ్మిలేనన్నయెడల ఆరాష్ట్రములో నది ప్రజాసమృద్ధిముగా లేదనియే చెప్పవలయును. ప్రజాసమృద్ధిముగానియెడల ఆకాంగ్రెసు సంఘటన నేమిప్రయోజన ముండును? సభ్యులెక్కువనుండి యుండునెడల ఒక్కొక్కరు ఇచ్చు నాల్గొకాడు చందాయొకాంగ్రెసుసంస్థను పోషింపగలడు.

అందు సభ్యులెక్కువగ లేకున్నయెడల అయ్యది ప్రజాసమృద్ధిముగాదనియే యనవలయును. ఎప్పుట్లనైననుసకే కద్దరు పని కాంగ్రెసు బాగుగ జరుపుచుండునెడల తన్నిర్మాణము ప్రజాసమృద్ధి మనియు, స్వయంపోషకముగ లేకుండినయెడల ఆ మార్గముననున్నదనియు నానమ్మకము. కాని నేనుభరించిన రెండవ విలేఖకుడు వ్రాయుచు నాకు రాటుమనునందు ఇప్పుడు నమ్మకముపూర్తిగ తగిపోయినది. మధ్యతరగతి జీవనము జేయుటకుం బము రాటుమిదనే ఆధారపడియుండ జాలదు. ఒకవేళ అట్లుండియెడల యితరపనులను మానుకొనవలసి యుండును. ఇట్లుజేయుట పందెపుగట్టుములను నాగలికట్టుటలే అధికముగ

లాభకరముగనుండక చాలనష్టముగనుండును. ఈవాక్యములు జూడ వ్రాసి నాయన చెల్లునటుల రాటముపీలయినంత చేకూర్చునని లేనిపోని యాశలు కల్పించెనని తెలియుచున్నది. రాటమును పడుకుటచేత మధ్యతరగతి జీవనము జేయుకుటుంబము పోషించబడునని యెవ్వరును నూచించియుండలేదు. అది ఒక్కటియే యెంతటి చిదకుటుంబమునైన పోషించగలదని చెప్పనూలేదు. కాని యింతవరకును రోజుకు రెండు కాస్తతో రృప్తిజేయుచు ఆన్నములేక మాడుచున్న స్త్రీపురుషులకు మామూలు అది పోషకముగ నుండెనని మాత్రము చెప్పబడెను. లక్షలకొలదిగల రైతులకు వారు శుంపాదించు కొనుదాని కిది చాలనరకు తోడ్పడుననిగూడ చెబుపడెను. ఇకను యీ పని మధ్యతరగతివారికి గల్పించినది, నిత్యమును శిక్షణము బొందుటకును రాటపు ధోరణిలో పెట్టుటకును కూడాకి పడుకువారి కెక్కువ మందియిచ్చునటులజేయుటకు నైయుండెను. మధ్యతరగతివారు సాటిలవలెనే నేతనేసిజీవించుచున్నను, మధ్యతరగతికుటుంబము రోజుకు రెండుమాడు రూపాయలు సంపాదించుకొనునెడల స్వల్పముగాదు. ఇతర పనులన్నియును మానుకొనుటయంజేపిమిటో నాకుచెలియుటలేదు. ఇతరప్రజాహితకార్యములైనయెడల ప్రస్తుతము దానినాపినయెడల యిట్లుండిలేదు. స్వరాజ్యవాంఛితమునకు అత్యంతా వసరమైన యీ నిర్మాణమును గలగజేయుటయే యిప్పుడు కావలసినది. అప్పుడు పందెపుగట్టులను నాగలికగట్టులుగానే నాగలికగట్టుగట్టులనులపందెముగట్టులుగ జేయుటయగును. ఒకటిదనిప్పుంటున్నపుడు కాస్తైనవాడు పంపువద్ద ముందునిల్చుని మిగిలినవారుగూడ ప్రాణమును రక్షించుకొను ఆతావునకు వచ్చునటుల జేయును. ఒకదనిప్పుంటున్నగా కాస్తైనకులాసాగానేదేలు వాయించుకొనుచునావికులును యితరులును బొక్కెనలతోగీళ్లుపోసి నిప్పుచల్లార్చవలెనని యూరకుండుట యెట్లుండునో ఆలోచింపుడు!

పత్రికారచనభాష

ఒకమిత్రు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. 'క్రానికిలులోను హాత్మునకుసన్మానపత్రము' అనుప్రధానవాక్యమును జదివితే రా? ఆగ్రాసినవారు యిట్లువ్రాసిరి. "అనివేదికమునుగాని యిద్దరుముగ్గురు ప్రతిహతుల (ప్రపంగములగాని) జూచినయెడల ఆప్రతిఫలమును జేయవలయునని జేసినట్లుండెను. ఆప్రతిఫలమును వృత్తియందు దుస్స్వభావులు గనున్న వారి గూర్చియు, మహాత్ముని యుద్ధమును విజయముచేసిన అనూయలన రక్తనాశములలోని నెత్తురు విడువైనవారి యెడలను గురిపెట్టబడెను" టైముస్ పత్రిక మహాత్మునిగారి గూర్చి వ్రాసినపుడు మీరు అద్దాని గూర్చి హితబోధచేసిరి. క్రానికిలుపత్రిక మిమ్ముల ననుసరించుచు రాజకీయవిషయములందు ప్రత్యేకముగ నున్నవారి యెడల యిట్లు నిర్నిరోధముగ కటువైన అసత్యమైన భాషను పయోగించుటను గూర్చి మీరు చెప్పవలసినదేమియును లేదా?" టైముస్ పత్రికకు హితబోధ జేసిన మాట నాకు చెలియదు. ఆట్టిబుద్ధియున్న దైర్ఘ్యముండియుండజాలదు. బహుశః యీ విలేఖకుడు నేను కొన్ని దేశభాష పత్రికల జేయుచున్నచారమును గూర్చి వ్రాసినదానిని గూర్చి చెప్పుచుండవచ్చును. నేను టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికనుండి అనువదించబడిన భాగములను జరుపుట తటస్థించుట వలన దాని పేరెత్తవలసివచ్చెను. కాని నేను యిచ్చిన సలహా టైముస్ ఆఫ్ ఇండియాకు గాక ఆ దేశభాష పత్రికల కైయుండెను. కావలసిన యావిలేఖకుడు యావిషయమును సరిజూచుకొనవచ్చును. నేను టైముస్ పత్రికకు హితబోధ జేయలేదని చెప్పుచున్నను, క్రానికిలులో వ్రాసిన వారు దార్జిల్ న్యూస్ పేపరు ఆ సహాయమున కనుగుణ్యముగ సన్మానపత్రమునకు ప్రతికూలముగ నుండినవారికెట్టి దుర్భాషములున్నటులగాని యారోపించుకుండ నుండవలసినదని నేను జెప్పుచున్నాను. నేనావ్యాసమును జరుపలేదని మాత్రము అవిలేఖకునకు చెల్లుచున్నాను. భారత పత్రికలు నక్కుపొగడినను నిరసించినను నేను వానిని జరుపవద్దని చదువను. ఇతరులసహాయము లేకుండ నేనాకు ఆత్మాభిమాన మెక్కువ గనుండుట వలన నాకుస్తోత్రపాతము లక్కరలేదు. ఇకను నన్ను ఖండించి నదానిని జదివిన యెడల లోపలనున్న మంచి పోయి చెడుగువచ్చినా అహింస కక్కడ భంగము గల్గునోయని భయముగనున్నది. నేను క్రానికిలువ్రాతము గూర్చి వ్రాసిన ముక్కలు ఆ వ్యాసమునంతలే చదివిన పిదప మార్చిన, మార్చుమియుండును. ఆ వ్రాసినది జే.వి.పెటిటుగారికిని కంటి బ్యారకదాసుగారికిని సంబంధించినవి నేనూహించెదను. నేను వారి నిర్దేశని బాగుగ నెరుగుదును. అసహాయోద్యమము రాకముందున్నటులనే వారికిని

నాకును మిత్రసంబంధముగలదు. వారిద్దరిలో నెవరికిగానినాపై విషముండునని భావించజాలను. వారలకు నా ప్రోము బొత్తిగా సరిపడవు. వాడుప్రతిఫలించుట అట్లుచేయవలెనని మాత్రము జేయరు. ఆ సన్మాన పత్రమునకు అనుకూలముగ సమకూల నిచ్చినవారు, పెటిటుగారు చాల బిగబట్టి మాటాడిరి చెప్పగావలెనని. ఆయనయిష్టము నిచ్చినయెడల థాటిగా బోవునని నాకు చెలియును. మిత్రుని విషయముగావున తానుజేయవలసి వచ్చినచని చాల కష్టమైనదని ఆ సన్మాన గుర్తించెను. ఆయన కార్పొరేషనుకు ప్రాతకాపనటచేత కార్పొరేషను సుగుణరాజ్యమైనను, (పెటిటుగారికి) మావ్యమలగు రాజకీయభావములు గలవారికి సన్మానపత్రమునొసంగుట ఆచారము నుండి వైదొలగుటయని ఆయన చలించెను. బొంబాయి కార్పొరేషను అట్లుజేయుటలేవైనను అభిప్రాయముతో తమప్రతిఫలమును చెల్లుబయిండు పెటిటుగారు కంజీగారను న్యాయమైనవని నే జేసిరిని నాభావము. ఐనను ఇప్పు డిండిజులో ప్రజాశివితమునందు దుర్భావా రోపణము యెక్కువైనది. సహకారులమాటయిచ్చుచినను స్వరాజ్యపక్షమువారు యీమాగున్నవద్దను వారిచేతులలో నలుగుచున్నారు. ఇకను మార్పువద్దను వారు స్వరాజ్యపక్షమువారిచేతులలో పోట్లుదినచున్నారు. ఇకను మితవాదు లభయిలచేతనుదినచున్నారు. అదివరకు మర్యాదతో నుండిరనుకొనినవారు రాజకీయభావములు మారినంతనే అమర్యాదకు యేల పాల్గొనవలయును? అసహాయ వాదులు వారిప్రత్యర్థులు గాకవారు మారుట నలన ప్రత్యేకము జాగ్రత్తగ ఉండవలయును. ప్రత్యర్థులు తమతో నేకీభవింపకున్నయెడల వారితప్ప గానేరదు. కావున నాకు గల కోపమునంతలు ఆ అభిప్రాయములు గలవారిపై గాక ఆ అభిప్రాయముల మీదనే ప్రసారించెదను. మో||కా||గాంధీ

వినిపింపాలు గిద్దానీ

ఎంగుండియాలో మహాత్ము డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. నేనుగిద్దానీగారి జేమమును గూర్చి విచారించుటకు వ్రాయగా వారితమియే యిట్లు వ్రాయుచున్నది. "నేనాయనను జూచుటకు కొంతకాలము క్రిందవెడలియుండ అధికారులు నాభారతయెడ కటువుగ నున్నటులనేను గనుగొంటిని. ఆయనను తాళంబెట్టిరి. ఆయన గుడ్డలు మురికిగ నుండెను. ఏమహోజాలపవనించుటలేనధిక్రియించెను. వెనుక చారిత్రావ్యాప్తమవ్వనించినను అంతచక్కలేదు. ఇతర ఖైదీలకు బెట్టిన అన్నమునే ఆయనకును బెట్టుచున్నారు. ఆయనను చూచుట కవలసినవచ్చిన యెడల అన్ని విధముల కష్టములును గలవు. ఆయన సోదరుడు చూడవలెనని రెండుసార్లు వ్రాయగా సఫలముగా కపోయెను. నేనివిషయముల గూర్చి మనసాపశుబొందను. మానవుడు కష్టమార్గముననే ఉన్నతీతి బొందును." భరతయందు అమితభక్త్యనురాగములు గల స్త్రీవ్రాసిన లేఖ యియ్యది. పాపము గిద్దానీ సతీమణి వ్రాసిన లేఖను ప్రచురింప నుద్దేశించలేదు. ఆమెభర్తయొక్క సిద్ధినిగూడ విచారించుచు నేనొక మిత్రునకు వ్రాయగా ఆయనకు గిద్దానీ సతీమణి వ్రాసిన గృహసంబంధముగ లేఖయియ్యది. గిద్దానీ సతీమణి దెప్పినట్లే ఆ సిద్ధిగతులుండు నెడల నాభా ప్రస్తుత పరిపాలన మేమియును పుత్ర్యముగ లేదు. ప్రిన్సిపాలు గిద్దానీగారిని విచారించుటను సామాన్యపు దుష్టుని జూచినటుల జూచుచున్నారు. జమిందుగారు దెప్పినటుల ఆయన మానవకారుణ్య బుద్ధితో ఆయన సంస్థానపు సరిహద్దును ప్రవేశించెను. పైదెల్లిన వాక్యములు సరియైనవో కావో వివరించి చెబువలసినదని నాభాపరిపాలకుల గోరుచున్నారు. గిద్దానీ సతీమణి దెప్పినదానిని ప్రచురించినట్లే వారు దెప్పినదానినిగూడ ప్రచురించెదనని వాగ్దానము జేయుచున్నాను.

బండరు మ్యునిసిపాలిటీకి తర్ఫీదు కాబడిన ఒక లేడి హార్ట్

విజిటరు కావలయును నెలకు జీతము రు 50 లు కాపురముండుటకు ఇల్లు ఉచితముగా నివ్వబడును. 1924 సం॥ మే నెల ఆఖరువరకు యోగ్యతాపత్రికలతో సహా దరఖాస్తులను యీదిగువ సంతకము చేసినవారికి పంపుకొనవచ్చును. మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు బండరు 9 వ మే 1924 ఎన్. జగన్నాధరావు నాయుడు చైర్మన్

మహాత్ముని కారాగృహనుభవములు

(యంగు ఇండియా పత్రికనుండి) మహాత్ము గాంధీగారు యంగుండియా పత్రికలో తన కారాగృహనుభవములగుర్తి 4 వ వ్యాసము వ్రాసిరి. రాజకీయ ఖయిదీలు "రాజకీయ ఖయిదీలకు సాధారణపు ఖయిదీలకు వ్యత్యాసము గమనింపము. మీ విషయమునుగూడ అట్టి ప్రత్యేక సౌకర్యము లేమిజేయు నుద్దేశించుకొనలేదు" అని 57 బార్డ్ లాయడుగారు గత సంవత్సరాంతమున యరవాడా చెరసాల జూడ వచ్చి నపు డనెను. నామాటలలో తొందరగా 'రాజకీయ' అను విశేషణము నుపయోగించుటచే అందుకు బదులుగా నాత డిట్లు నెను. ఆపదమును గవర్నరుగారు సహించరని చెలిసియుండుట చే నేను వచింప రాదు. ఆయన నుమాలో చాల మంది ఖైదీలచరిత్రచెబుపు టిక్కెట్లపై "రాజకీయ ఖైదీలు" అని స్పష్టముగా వ్రాసియుండుట వింతగానున్నది. నేనా గంగతిని నూపర్చెంటుకు చెలువగా జయిలు అధికారులకు స్పష్టముగా చెలియుటకై అట్లు వ్రాయబడినదనియు, అది రహస్యముగా వారి ఉపయోగమునకే గలదనియు నాకాయన చెలిసెను. ఖైదీలగు మేముమాత్రము దాని పాటించ గూడదు. ఏమన, దానినిబట్టి మేమేమియు యెక్కువ సౌకర్యములను గోరకూడదు. 57 బార్డ్ లాయడుగారు పలుకలసేసిన గానాకు జ్ఞాపకమున్నంతవరకు వ్రాసితిని. ఆయన చెప్పినదానిలో కటువైన మర్మముగలదు. నేను యేమియు సౌకర్యములను ప్రత్యేకముగా కోరుటలేదని ఆయనకు చెలియును. మాటల ప్రసంగమునందు యీ విషయము చర్చకువచ్చెను. "పరిపాలనా విధానమునందు శాసనముల ప్రకారము నీవు యితరులకంటె యేమియు నెక్కువ వాడవుగావు" అని నాకు చెలియుటకుటకే ఆయన యుద్దేశించెను. కాని యందుగల అసందర్భ మేమన సిద్ధాంతమునందు తృప్తికరంప బడుచున్న యీవ్యత్యాసమే ఆచరణయందు గమనింపబడుచున్నది. అనేక సాయుధ రాజకీయ ఖైదీలకే హానికరముగా ఆచరింపబడుచున్నది. ఖైదీలలో వ్యత్యాసము గమనింపకుండ నుండుట చాల కష్టసాధ్యము. మానవసౌకర్యమునే పాటించినచో, ఖైదీలజీవితాచారములను తెలిసికొని, తెయ్యలో వారి జీవితములకు ఆయాచారముల కనుకూలముగా యేర్పాటు జేయువలెను. ఇచ్చట గమనింపవలసినది గొప్పబీర, విద్యావంతుడు విద్యావిహీనుడు అను తారతమ్యముగాదు. వారు అలవాటుపడిన జీవిత విధానమునందుండు వ్యత్యాసము గమనింపవలెను. ప్రభుత్వశాసనముల ప్రజలను గోరవింపవనియు, గొప్పవాడుగాని పేదవాడుగాని, విద్యావంతుడుగాని యెవరు నేరముజేసినను ఒక్కటియే యనియు ప్రజలుచెలిసికొనుటకై ప్రస్తుతవిధానము యేర్పడినదని చెప్పువలసినది. ఇది శాసనములగుర్తి చెలిసిన అపార్థము. శాసనములకు నిజముగా నీయర్థమే యున్నచో శిక్షననుభవించువారు తమసామర్థ్యములబట్టి కొందరు యెక్కువగను కొందరు తక్కువగను బాధ నొందెదరు. అతికోమలశరీరుడగు వొంగకు రి డెబ్బలనుగొట్టి అన్ని దెబ్బలనే దృఢకాయుడగు వొంగకుగూడ కొట్టినచో మొదటివానికి క్రూరముగా శిక్షించి, రెండవవానికి కనికరించినట్లుగును. అవిధముగ నే, పండిత మోతీలాలు సెహ్రూగారిని మాతకచాపపై కటికి నేలను పరుండునటుట. యెక్కువ శిక్షవిధించుటయగుచు గాని, యితర ఖైదీలతో సరిసమానముగ శిక్షవిధించుట కాజాలదు. మానవులకు సహజముగా దాక్షిణ్యమునే జయిలుపరిపాలనయందు జూపవలెనన్న, ఖైదీలను చేర్చుకొనునపు డు జరుపుతెలు వేరువిధముగా నుండును. వేలిముద్రలు తీసికొనుట, యదివరకు జేసిన నేరములను రిజిస్టరులో వ్రాయుట తప్పక జగగును. కాని, ఖైదీలయొక్క జీవితవిధానము ఆచారములను గూడ తెలిసికొనవలెను. వ్యత్యాసము గమనింపుట యనుటకన్న విభజనము జేయు టత్యంతసరము ఖైదీలను మానవజాతివారిగా జూడ నెంచినచో అధికారులు యావిభజన జేయుక తప్పదు. ఒక విధమైన విభజన యిప్పుడు గలదు. పెద్దగులలో, కైదీలను గుంపులుగా నొక్కగదిలోనే యుంచుచుండురు. ఎక్కువ భూరిమైన నేరము లాసర్జిన వారిని ప్రత్యేకమైన గదులలో గడి కొక్కరిచొప్పున యుంచెదరు. ఇతరుల సంపర్కము లేక ఒంటరిగా శిక్షననుభవించువారికి ఒంటరిగదులు గలవు. ఈరిశిక్షవిధింపబడిన వారిని "కండెము సెల్సు" అని ప్రత్యేక గదులలో నుంచెదరు. విచారణ యింకను కానున్న వారికి ప్రత్యేక గదులుగలవు. రాజకీయ ఖైదీలను ప్రత్యేక గదులలోను,

సామంత్యము

WATER

“ప్రహ్లాదోద్ధీనుతాచపి” యను న్యాయము ననుసరించి, మహాత్ముడు పొరబడవచ్చును. నిజ సుందర్యములు తెలియింక, సరియగు నిర్ణయము

ప్రతిసారికిని ప్రజలు తమ ముఖ్య పాఠములకొరకు
కొనుచు జూచుచుండును, మహాత్ముల కేంద్రము కష్ట
ముగ దొరుకుచున్నది. ఇంతి కన్నను తాను కారా
గృహములో నిర్బంధ కాలమునంతను పూర్తిగ గడి
పిన బాగుండెడిదనియు, యిలావుగ భారత
వర్షము స్థిరమగు భాత్య కార్యక్రమము మొకదాని
నవలంబింపకలదనియు, మహాత్ముడు విచారించు
చున్నాడు. నేడు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమేదియో
తిన్నగ తెలియుకున్నది. మహాత్ముడు కార్యక్రమము
నందు నమృతములేనివారు బయల్పడలుటచే, నిట్టి
సంక్లిష్ఠితి జనించుట వింతగాదు. దేశక్షేమముకొర
కు బహిరంగ సంఘటనమునా విరమించి, తమ కేతంత్ర
ప్రియముగు చూడవడకు నేతనేయు పనులకై తమ
కాలమునంతను వినియోగించి, సత్యాగ్రహశ్రమ
వాసులతో జేరి సంతోషముగ కాలముగడుపుచో
లాభకరముగ నుండుననుప్రశ్న, మహాత్మునిమనస్సు
నిపుడు వేధించుచున్నది. స్వరాజ్యము నిడివరకే

రాజకీయ నిర్బంధితులను సామాన్య నేరస్థుల
వలె పాడవలదని, ప్రజలంతగ విన్నవించినను, అధి
కారవర్గము పెడచెవిని బెట్టుచుండును. ఎరవాడా
జయితుకు, బొంబాయి గవర్నరుగ జార్జి లాచుడు
గారు నెడలినపుడు, ఖయిదీలను తరగతులకేంద
రిభజించుటకు ఏలులేదని గాంధీమహాత్మునితో
వీరు ఫగర్వముగ బలికిరి. నాగరికదేశ
ములందొట్టి విభాగము గనుపించుచున్నను,

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్మని పూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

12.5-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

Table with 2 columns: Donor Name, Amount. Includes entries like 'ఇదివరకు 24690-8-10', 'పశ్చిమకృష్ణ గంపలగూడెము గ్రామములో వసూలయినది 15-0-0'.

Table with 2 columns: Donor Name, Amount. Includes entries like 'కోశాధిపతి శాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేసిన వసూళ్లు 11296-5-5', 'రంజారోజున మహమ్మదీయ నాదరులవద్ద ప్రాద్దుటూరులో వసూలయినది 1-10-0'.

పూజానిధికి సామ్యముబంపు చిరనామా: కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబుశెట్టిపేటి, మద్రాసు

హిందూదేశమున మాత్రమిది పనికిరాదు. పోనీ, యావిషయమున నయినను అధికారులు చెప్పినరీతిని బ్రవర్తించుచున్నారా? ఖండితముగా టిక్కెట్లపై "రాజకీయ" అనుపదము చేర్చబడుచుండెనట. ఇదియేమియని మహాత్ముడు ప్రశ్నింపగ, అది రహస్యమనియు, అధికారులకు దెలియుటకు మాత్రమిటుల జేయబడెననియు, సూపరింటెండెంటుగారు దెలిపిరి. ఇంతకన్నను అసంగతచర్య యందునా? హిందూదేశమునం దిట్టిచర్యలు సాధ్యమగుచున్నవి. కారాగృహములందు, మహాత్మునకు సహజమాన వత్తముగనుపించుట లేదు. అంతయు యంత్రమువలె జరిగిపోవుచున్నది. నిర్బంధితుల నడవనిగాని, ఆచారవ్యవహారములనుగాని, జీవితాశయములనుగాని, అధికారులు కరుగొనుటలేదు. శాసనదృష్టిలో ఖయిదీలందరును ఒక్కటియేయని చాటుట, కేవల మనభ్యంత్రము గ్రహింపబడుచుండును. అధికారులు తెలులభాషించినను, ప్రజలటుల భాషించుటలేదు. రాజకీయ నిర్బంధితులు వీరులనియు, దేశభక్తులనియు గాని భావించుటచే, పాలకుల యభిప్రాయమునకును పాలితుల యభిప్రాయమునకును తీవ్రవిభేదము పొడముచున్నది. కాని మహాత్ముడు చెలిపినటుల, దేశభక్తులిట్టివివర్తింపకనిగూర్చి విచారించువారు. వారియెడ నిధికారులు తిన్నగ్రహవర్తించిన ఫలియె. లేకున్నను, విచారించ గత్యము లేదు. కలిపాలనావిధానము మారినగాని, ఖరీదీటులు మారిజాలవు.

శారదానికేతనము, గుంటూరు గుంటూరు శారదానికేతనము, స్త్రీలయి ధర్మణకై సలుపుచున్నకృషి నిమగ్నమనమని, ఎల్లడల కీర్తిగాంచినది. ఇట్టిజాతీయ విద్యాప్రతిష్ఠాపనకు ప్రహేళికయవలసిన బాధ్యత ముఖ్యముగ నాంధ్రులపై నిలిచియున్నది. నిర్మాణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహింపవలసిన యీనమయమున, శారదానికేతనమును పోషించుట ఎంతయవసరమో తెలుప నక్కరలేదు. లక్ష్మీనారాయణదండతుల స్వార్థరహితకృషి, సఫలమగుగాక. కమిషన్ డి. శాంధ్ర ప్రముఖులును, ప్రసిద్ధ నాయకులు నగు డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారు వేయిరూపాయల విరాళమును శారదానికే

తనమున కొనగట, వారిమహాదాదార్యమునకు నిదర్శనము. వరదరాజులు నాయుడుగారు జూపిన మార్గము, ఆంధ్రులకు మార్గదర్శకముగ నుండుననియు, శారదానికేతనము తిన్నదనాభివృద్ధిగాంచి జాతీయ వికాసమునకు తోడ్పడుననియు, విశ్వసించెదము.

స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేయుట స్వరాజ్యవిధానములను ప్రకటించి ప్రయోజనముండదు. స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్యము, స్వరాజ్యమునకు మూలాధారమనిజెప్ప నవసరములేదు. అట్టి స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించినపిమ్మట స్వరాజ్యవిధానములను తయారుజేయుట సులభసాధ్యము. అయినను బాబు భగవాన్ బానుబోలు ప్రముఖులు స్వరాజ్యవిధానమును ముందుగ తయారుజేయుట ముఖ్యమని చాలకాలమునుండి ఆందోళన జరుపుచున్నాడు. వీరు జూపెడిఆతురమువలన, విశేషలాభము జేతున్నను, గాంధీమహాత్ముడు పీఠికార్థ ననుసరించి తన స్వరాజ్యవిధానమును త్వరలో ప్రచురించవలసి తెలుపుచున్నాడు. ఇయ్యది లోకమున కాదర్శకముగ నుండునని భావించెదము. ధర్మముపై నాధారమునని దలచెదము. ఇయ్యది హిందూదేశమునకేగాక ప్రపంచమున కంతకును నూతనమార్గము జూపుగాక!

కాంగ్రెసు : మృణాళినిపలు ఎన్నికలు మద్రాసు కార్పొరేషను స్థానముల నాక్రమించుటకు కాంగ్రెసు సభ్యులు ప్రయత్నింపవలెనని హెచ్చరించుటకును, వోటరుల నిండుకు తోడ్పడినయి ననియు ప్రోద్బలపరుచుటకును, కాంగ్రెసుపెద్దలు నిన్నటిదినము పెరంబూరులో సమావేశమయిరి ఈవిషయమై స్వరాజ్యపక్షమునకును తదితర పక్షమునకును ఎట్టి యభిప్రాయభేదము లేదు. ఇట్టి స్థితిలో కాంగ్రెసుసంఘము వారే ఇక్కార్యము చేకట్టుట మిగుల సంభావ్యముగ నున్నది. కాంగ్రెసుసభ్యులు స్థానికసంఘములలో ప్రవేశించుటలో ముఖ్యోద్దేశ మేమియో గ్రహించి, అదర్శమును మరువకుండుట యావశ్యకము. కాంగ్రెసుసభ్యుల ప్రయత్నములు విజయముగాంచు గాక!

హిందూదేశమున: లండనుకు మున్నవత్రిక హిందూదేశస్థితిని వర్ణించి, లండనుకు మున్నవత్రిక ప్రభుత్వమువారికి మామూలుసలహా నిచ్చుచున్నది. సంస్కరణములను మాన్పుకొనవీలులేదట. పార్లమెంటరీ విచారణసంఘము నేర్పరుచుటకువీలులేదనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి డిపార్టుమెంటులు విచారణ సరిపోవుననియు, నిశ్చలబుద్ధితో ప్రవర్తించుట ప్రభుత్వధర్మమనియు, మున్నవత్రిక హెచ్చరించుట వింతగాదు. మున్నవత్రిక యభిప్రాయము మాన్పుజెందుట దుర్లభము. అయినను మున్నవత్రిక కొరకయినను కాలక్షవాహ మాగిపోవదని నమ్మెదము.

గాంధీ పూజానిధి:

శ్రీ గంగా భోగిరథి సమాసులయిన తిమ్మరాజు లేటు నూర్యవారాయణ పంతులుగారిభార్య మహాలక్ష్మమ్మగారు ఆమె భర్త ఆజ్ఞానుసారం దత్తత చేసుకున్నారు. ఆరోజున ఆనగా 6-5-24 న గాంధీ పూజానిధికి ఆమె సమర్పించినవి రూ. 15-0-0

Table with 2 columns: Donor Name, Amount. Includes entries like 'రాచర్ల మంగమ్మగారు దెందులూరు 5.0-0', 'యాద్యుగంటి వారాయణగారు గంగన గూడెం గృహప్రవేశ సందర్భమున 1.0-0'.

Table with 2 columns: Donor Name, Amount. Includes entries like 'పశ్చిమకృష్ణ గంపలగూడెము గ్రామములో వసూలయిన గాంధీ పూజానిధి', 'కోటగిరి గోపాలరావుగారు రూ 10-0-0'.

శారదానికేతనం-గుంటూరు

భూరివిరాళము సుప్రసిద్ధ దేశభక్తులయిన డాక్టరు పి. వరదరాజులునాయుడుగారు శ్రీ శారదానికేతనమునకు రూ 100-0-0 వేయి రూపాయలు విరాళముసగి స్త్రీవిద్యయును లెరుకుగల అదరణను కల్పించిరి. వున్నవ లక్ష్మీనారాయణ, సహాయకార్యదర్శి.

వాత్స్యాయన కామసూత్రములు పోలీసుసోదా

గ్రంథకర్తయిల్లు పోలీసువారు సోదామాచి ఆయనను జామీనుమీద వదలివేసిరి

శనివారము ప్రాద్దుగ్రంథవేళ వాత్స్యాయనకామ సూత్రములను ఆంధ్రీకరించి ప్రకటించిన శ్రీ పంచాంగుల ఆది నారాయణశాస్త్రిగారి యింటిని, పోలీసువారు సర్ది అరెస్టు వారంట్లతో వచ్చి, సోదామాచి ఆగ్రంథమునకు సంబంధించిన కాగితములు మున్నగునవి తీసికొని పోయిరి. శాస్త్రిగారిని జామీనుమీద వదలివేసిరి.

సానిక వార్తలు

నౌకా గమనము:—నోవరాయనవావలండునుం డి ప్రయాణికులలో 14 వ తేదిన చెన్నపురి రానున్నది.

ఇంజనీరులు సినిమా:—లివనలిక్వేజి ఇంజనీరులు, సినిమాలో ఈజిప్షియన్ స్త్రీలనాట్యము చూపబడును.

తంత్రివార్త ప్రకటన:—రంగూను, కలకత్తా మద రాజులసభ్యుల తంత్రివార్తలు మరల యధాప్రకారము నడుచుచున్నవి.

పాకీవాండు:—చెన్న పట్టణములో పనిజేయు పాకీవాండు డ్రమ్ రూపాయికి 4 పదులు తలగొట్టకుండ కొలుచుటకును, ప్రస్తుతము అందరకును జీతములలో భిక్షరూపాయిని మోచుకొని ఇచ్చుటకును 15 రూపాయల జీతమునకు సాలు 1 కి 0.8.0 చొప్పున నభివృద్ధి జేయుటకును పాకీవాండుసంఘము తాలూకుకార్యనిర్వాహకసంఘమువారు, సలహాను కార్పొరేషను అధికారులు పనివాండును తొలగించుటలోను జరిమానాజేయుటలోను ఇచ్చుటలను ఏర్పాటులను జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈ సంగతులను ఆలోచించెద మని కమిషనరు తిరుమలస్వర్గిగారు జెప్పిరి: 20 తేదీని కార్పొరేషనుసభవారికి తెలియజేసెద మనిరి. ఈలోపుగ సమ్మెగలుగదని పాకీవాండు సంఘాధ్యక్షుడు కార్పొరేషనుకు విషనరు కథయమొనగెను.

రాకపోకలు:—శనివారమురాత్రి మెట్టుపాలెయ్యము మెయిలులో కర్నూలు గ్రామస్థులగు పి. వెంకటరమణరావు గారు పి. సి. దత్తుగారు జె. ఆర్ క్రిష్ణప్పగారు చెన్నపురి పిడిపోయిరి.

ఎక్కాంబెంటు జనరలుజె. ఏఫ్. మిచలుగారు శనివారమునాడుకు సిగిరిబోయిరి. వై యం. సి.ఎ. కార్యదర్శి కె.టి. పాలుగారు కలకత్తా బోయిరి. పి.ఆర్. గార్లెడుగారు కొంభంబోమిడుగా ఇంగ్లాండునకు శనివారము ఉదయం చెన్నపురివచ్చి ఆరాత్రియే కొలంబోకు బోయిరి.

అమెరికను ప్రయాణికులు శనివారం ఉదయం చెన్నపురి వచ్చి ఆరాత్రియే కొలంబోకు బోయిరి.

ఎస్. బి రైల్వే మెడికలుఆఫీసరు డా॥ నార్మనుగారు ఆంగ్లస్వామిగారు నెల్లూరు కడపజిల్లాలలో పర్యటన మొనర్చుటకు శనివారము రాత్రి పయనమైరి.

టి బాట్లను, రాయపురం ప్రేషను మాస్టరు నెంట్రీలు ప్రేషను నూపర్నెంటుగా నియమింపబడెను.

ఎ. శివరామమీనను పోలీసుగారు డా॥ యు. రామారావుగారు ఆదివారమునాడు తిరిగి చెన్నపురి వచ్చిరి.

రా. బి. వి. టి. క్రిష్ణమాచారిగారు, లాశాఖ కార్యదర్శి ఆదివారమునాడు మెట్టుపాలెయ్యము మెయిలులో విచ్చేసిరి.

మదరాసు పాకీవాండుసభ:—కమిషనరుగారి సంగిన ప్రత్యుత్తరము నందలి వివరములనుగూర్చి విచారించుటకై నిన్న సాయంకాలము మదరాసు పాకీవాండు సేషియరుపార్కువద్ద సభగావించిరి. వి. ఎల్. శాస్త్రి రంగయ్యవాయుడు శ్రీరాములునాయుడుగార్లు వచ్చియుండిరి. వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు యూనియను కార్యదర్శులలో కమిషనరుగారిలోను అధ్యక్షునిలోను రెండుదినములక్రిందట ప్రదించినసంగతి చెలిపిరి.

కార్పొరేషనువారు పాకీవాండుకు రూపాయికి 4 నిండుపదులబియ్యము చొప్పున ప్రతి ఒకనికి రూ 4 బియ్యము విక్రయింపవలెననియు, ప్రస్తుతము వారికి 1 రూ వేతనాభివృద్ధిజేయవలెననియు, సాలునకు 8 అకాలు చొ॥ 5 రూపాయలగువరకు వేతనాభివృద్ధి జేయవలెననియు, పాకీవాండుసంఘము కార్యనిర్వాహక వర్గమువారే పనివాండును పనినుండి తొలగించువిషయములలో కమిషనరు గారికి అధ్యక్షునకు సలహానొసంగ సంఘముగా సేర్పరుచవలెననియు, యివియే వారుకొర అధమమువరకులని యూనియను యధికారులు కమిషనరుగారికి చెలిపియుండిరి. వీటినిగూర్చి బాగుగా నాలోచించి 20 వ తేదిన జరుగు సభలో ప్రవేశపెట్టెదమని అధ్యక్షుడు, కమిషనరుగారుమాడ వాగ్దాసము జేయుండిరి. ఆతేదీలోపున పనివారు సమ్మెకట్టరని శాస్త్రిగారు అధ్యక్షునకు మాట యిచ్చెను. వారి నూపలు సువృద్ధావస్థతో విచారింపబడి అనుమతముగనే పరిష్కరింపబడగలవని శాస్త్రిగారు జెప్పిరి. పనివారందరు శంతసించి తమయధ్యక్షుడు చెలిపినటుగా నిర్వర్తించుటకంగీకరించిరి. అంతటితో సభముగి నెను.

మునిసిపలు ఎన్నికలు-కాంగ్రెసు సభ్యులు

సానికసంఘముల నా కమించుకొనుట
జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారి యజమాన్యమున నిన్న సాయంకాలము పెరంబూరులో రానున్న మదరాసు కార్పొరేషను ఎన్నికలలో ఓటరుల బాధ్యతనుగూర్చి చర్చించుటకు బహిరంగసభ జరిగెను.

కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శి కె. ఎం. ఆదికేశవులునాయకుగారు సభాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. అధ్యక్షుడు ప్రారంభోపన్యాసమునందు కార్పొరేషనుస్థానములను కాంగ్రెసు సభ్యులు ఆక్రమించుకొనవలసిన ఆవశ్యకతను చెలిపి బొంబాయి, కలకత్తా అలహాబాదు నగరముల కార్పొరేషనులు స్వాధీనమైన తీరిని సూచించెను. అందులపై చెన్నపురిపౌరులు సహాయము జేయవలెనని గోరెను.

వి. ఎల్. రాస్త్రిగారు
కాంగ్రెసుసభ్యులు కార్పొరేషనుసభలో ప్రవేశించి నవో రేటుపెర్రకు గలలాభమును వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు వ్యక్తికరించిరి. కాంగ్రెసువారు ప్రజలవిక్యాసమును బడసిరి. అందుచేతనే ప్రభుత్వమువారు వేలగొలిది కాంగ్రెసు ప్రచారకులను నిర్బంధించిరి. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము పురపాలక సంఘముల స్థానికసంఘముల ద్వారా యెక్కువగా జరుగవలెయున్నది. అందుకై వాటిని కాంగ్రెసు సభ్యులు వశపరచుకొనుట ఆవశ్యకము. అహమదాబాదులోవలె ప్రాథమిక ప్రైవేటువిద్యాలయము జాతీయవిద్యాలయములుగా మార్చి నూలువడకుట ఆవశ్యకవిద్యగా నేర్పవచ్చును. ఇతర పురపాలక సంఘములన్నియు అభివృద్ధి మార్గములను జాతీయవిధానముల ననుసరించుచుండ, మదరాసు యొకను వెనుకబడియున్నది. చాలవిషయములలో కార్పొరేషనువారు కాంగ్రెసుకార్యక్రమము రూపమున వెలువడిన ప్రజాభిప్రాయముననువ్యతిరేకముగా నాచరించుచున్నారు. హిందూదేశమంతటిలో యువరాజుగారి రాక బహిష్కరింపబడగా మదరాసు కార్పొరేషనువారు ప్రజాభిప్రాయములకు విరుద్ధముగా ఆహ్వానపుత్రముసంగిరి. కార్పొరేషను సభ్యులు కాంగ్రెసు సభద్వారా చెలిపిన ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగా ఆచరించుచున్నారనుటకు యీ నిదర్శయొక్కటియే బాలును.

ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు గారు యెవరు ప్రజాశ్రేయమునకు పాలుబుడెదరని నమ్ముచుందురో అట్టివారిని కార్పొరేషను సభ్యులుగా నెన్నుకొనవలెనని ఓటరులకు చెలిపిరి. రానున్న యెన్నికలలో పెరంబూరునకు ప్రతినిధిగా కాంగ్రెసుసభ్యుని యెన్నుకొనవలెనని చెలిపెను.

శ్రీనివాసయ్యగారు
ప్రజలయొక్క అజ్ఞలను నిర్మర్తించుటకే తామందరు అచ్చటకు వచ్చియుండిమని ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు చెలిపిరి. కాంగ్రెసు సభ్యులు పురపాలక సంఘములను వశపరచుకొనవలెనని ప్రజలు అజ్ఞాపించినచో వారల్లు చేయగలుగుదురు. కాని మన స్థితిరముచేసికొననిది, ఊరక అనుజ్ఞనిచ్చినచో లాభముండదు. ఇదివరకు కాంగ్రెసు సభ్యులలో యెన్నిభేదాభిప్రాయములున్నను, ప్రజల సహాయము బడసి పురపాలక సంఘములను వశపరచుకొనుటను, గూర్చి అందరను యేకాభిప్రాయము గలిగియున్నారు. ఇన్నాళ్లు మరుగుపడియుండిన ప్రజాభిలాషను పురపాలకసంఘములలో వ్యక్తీరించుటకు కార్పొరేషనుసభను స్వాధీనము జేసికొననున్నారు. కాంగ్రెసుసభ్యులు రంగస్థలమునకు వచ్చినచో ఎన్నికల పవిత్రత నిలచియుండును. ప్రస్తుత కార్పొరేషను పరిపాలనావిధానమునందలి లోపములను స్పష్టీకరించి, పేదప్రజలసౌఖ్యము పాటించుట లేదనియు, కాంగ్రెసుసభ్యులు అధికారమునందుండినచో జనబాహుళ్యము యొక్క సౌఖ్యముకొరకే పాలుబుడెదరు గాని, కొలదిమందికి మాత్రమే లాభముజేయుటకు పూనుకొనరని చెలిపిరి.

పి. భక్తవల్సులునాయుడుగారు, కార్పొరేషనుసభ్యుడు, తాను కాంగ్రెసుసభ్యుడు, గాకపోయినను పేదవారలకొరకే పాలుబుడితినని జెప్పెను. కాంగ్రెసుసభ్యులు ఎన్నికలకు నీలమచున్నారనుటకు సంతసము చెలిపెను. అధ్యక్షుని ఉపన్యాసముతో సభ ముగిసెను.

పూనామద్యపాననిషేధపు కేసు

ఎస్. జి. పాటిగారిపైని కేసుకొట్టివేయబడెను
పూనా మ్యునిసిపాలిటీ వైసుప్రెసిడెంటు ఎస్. జి. లవాటిగారు కల్లుదుకాణముల బహిష్కరణ ప్రచారమున నడిపించుచున్నారని ఆయనపైని పోలీసువారు కేసు చేయగా యీనెల 10 వ తేదీని సిటిమేజస్ట్రీటు రాజ్ఞుగారు కేసుకొట్టివేసెను. (అ.ప్రె)

వంగరాష్ట్రమున ఖద్దరు ప్రచారము

ఆచార్య పపులచంద్రయ్యగారు
ఆచార్య ప్రఫుల్లచంద్రయ్యగారు డాక్టరు ఇంద్రనారాయణునెను, సతీశచంద్రదాసుగూ ప్రగార్లతో గూడ బోగ్రామండులమున సంచారము చేయుచున్నారు. మున్సిరుడు వరదల వలనను నిడుడు అ నా వృషి వలన ను వరుసగాపంటలకు నష్టము కలుగుటచే ప్రజలదురవస్థ దుర్భరముగా నున్నది. ఈ ప్రాంతమున కొన్నిగ్రామములలో కొన్ని నెలకొలితము 280 రాట్టములను పంచిపెట్టిరి. రాట్టములపైని నూలువడకుచున్న గామముల వాటికి తక్కిన గామములవారికి కంటే చాల బాగుగా నున్నది. 250 మైళ్ల చతురముగల ప్రదేశమున స్త్రీలు రాట్టములపై నూలు వడకుచున్నార పురుషులు చేతిమగ్గుములపై బట్టలు నేయుచున్నారు. నూలువడకుట వలననే వారమునకు వారికి 650 రూపాయలు ఆదాయము వచ్చుచున్నది. నేతపనివలనగూడ నింతకు తక్కువగాని ఆదాయమే వచ్చుచున్నది. ఈపనిలో స్త్రీలే మోచుగా పనిచేయుచున్నారు. అందువలన వారికొకటము నలన దురవస్థలేకుండపోయినది. రాట్టముపై నూలువడకుటవలన గోజుకు 200 రూపాయలు వారికాదాయము వచ్చుచున్నది. పెట్టుబడికధికముగా ధనముండినచో యింకను మోచుమండికి రాట్టములను వారియ్యగలిగియుండును. ఇప్పుడు వారమునకు 12 మణులు ఆన 1000 పౌనులనూలు తయారగుచున్నది. 600 ధోవతల చాపులకు కాను నినంతనూలు తయారగుచున్నది. నూలువడకుటతోపాటు నేతపనగూడ చురుకుగా జరుగుచున్నదని ధరెంద్రనాథదత్తగారు ఆత్రాయినండి తేలివార్తనంపిరి.

ఆంధ్ర అస్పృశ్యతా నివారణసభ

గుడివాడలో 24, 25, 26 తేదీలలో జరుగును
శ్రీశ్రీధానందస్వామి అధ్యక్షతక్రింద ఆంధ్ర అస్పృశ్యతానివారణసభ యీనెల 24, 25, 26 తేదీలలో జరుగును (అ.ప్రె)

గురుద్వారముల విచారణసంఘము

విచారణ యెప్పుడు ప్రారంభమగునో తెలియదు
జరడుపునుసంఘమువారు యీనెల 12 వ తేదీని విచారణ ప్రారంభించు రమవారనిరాధారము. అది ఎట్లడు ప్రారంభమగునదియును ముందు ప్రకటింపబడును. (అ.ప్రె)

బందరు

దొప్పకుస్తీ
ఆంధ్రదేశమున ప్రఖ్యాతిగన్న వీరస్వామిగారిని, రంగయ్యగారిని ఈ నెల 4 వ తేదీ ఆదివారమున దొప్పకుస్తీ జరిగెను. అందురంగయ్యగారు వీరస్వామిగారి నోడించిరి. దాదాపు నాల్గు వాడులనంది ముచామంది జను త్యుర్వాహులతో రీనికై ఎదురుచూచుచుండిరి. వ. బాబుమండిము హైదరాబాదునుండి ముందుగా వస్తాడని చెప్పి వీరికి రియాయచ్చిరి. ఈకుస్తీకు 2000 ల పంపెను కేసగారి. కుస్తీరిగిన తిరువతి రంగయ్యగారి కొడుకుర్రులకకముసగి గారెంచిరి. వారిలంపుగారికి ఒక బంగారుగొలుగు బహుమతి యొగబడెను. (బి.వి.తేలిరి)

బొంబాయి మెయిలు స్టీమరు
బొంబాయి, మే 10:—గరిమాసము 26 తేదీ బొంబాయినుండి రవాంతో బయలుదేరి 4, అందే. మెయిలుస్టీమరు మాసిడోనియా అనునది 9 వ తేదీన మార్నయ్యుకు వచ్చెను. పి. అండ్సు ఓ ప్రత్యేక రయలుబండిలో పోవుత్రయజీతులు లండనుకు శనివార ముదముజుకు పరురు. రిపాల లండనుగరమున ఆదివార ముదమున బట్వాడా జేయబడును. (అ.ప్రె.)
బొంబాయి, మే 10:—గరిమాసమున 19 వ తేదీ బొంబాయినుండి బయలుదేరిన యస్. యస్. మహా అనుస్టీరు లండనుగరమునకు నిన్నవచ్చెను. ఇంటికిపోవుచున్న సింధియా అనుస్టీరుకు గురువారమునాడు నూజుబాకు వచ్చెను. మణ్సుఖం చెట్టిగారు యం. యల్. ఏ. (చెన్నపురి)
వీరుకేవనల్ కన్యెను ప్రతిభివర్తములో సభ్యులుగా "మాటునా" అను స్టీమరులో యింగ్లాండుకు పోవుచున్నారు. (అ.ప్రె)

జీవించుట - జీవి పనిచేయు

హిందూ మహమ్మదీయుల మధ్యవర్తిత్వము

మహమ్మదాల్ జిన్నా గారి ప్రకటనము

జూలై 12 వే: - "బ్రతుకుడు, బ్రతుకనిండు" అను నూతనము పిందూమహమ్మదీయుల మధ్యవర్తిత్వము మధార పడియుండవలెనని జిన్నా గారి ముఖ్య ప్రాధాన్యము. భారతదేశ సభ్యులను, అఖిల భారతమునీల సమావేశమున కెక్కువైన బడిన అధ్యక్షుడును అగు మహమ్మదాల్ జిన్నా గారిని అన్వేషి యేమెట్లు ప్రస్తుత ప్రతినిధిత్వమున ప్రస్తుత పరిస్థితులను గురించి ప్రశ్నించెను.

శ్రీ గుయొక్క ఆదర్శములు

రాజోవు ముస్లిముల సమావేశము యొక్క ఆదర్శముల ను గురించి ప్రశ్నింపగా జిన్నా గారిట్లు నుండిరి (1) భారత ప్రభుత్వవిధానమును సవరింపటకు నుండియు (2) కొన్ని అత్యున్నతములగు కారణములచే హిందూ మహమ్మదీయులందు పరస్పరముగొప్పగొప్ప వివాదములకు గలిగిన పరిణామములను వర్తమాన అన్వేషణమును నెలకొల్పటానికి 1916 సంవత్సరమున వలె ముస్లిము లీగువారి ద్వారా హిందూ మహమ్మదీయులకు పరిష్కారమును గుర్తుపట్టకుమహమ్మదీయ భావమునంతను ప్రోత్సహించి ప్రయత్నింపట ఈ సమావేశము యొక్క భావద్వైతము.

ఈ సభవారు నాకు దోచినంతవరకు జాతీయమహాసభ వారికి ని. భిలా ఫతు సంగు ముల వారికి ని జవయితుల్ ఉలేమావారికి ప్రతికూలమగు విధానమునగాని, కార్యక్రమమునగాని అవలంబింపదు. మహమ్మదీయ సంఘము వారి ప్రయోజనముల మరుగుపడ దేశీయభివృద్ధి కరములగు పద్ధతుల నవలంబించెదరు.

మహమ్మదీయ దోషనకు కారణము

మహమ్మదీయులలో వ్యాపించియున్న ఆందోళనకు ముఖ్య కారణములు రెండని జిన్నా గారు నడిచిరి.

అవి రెండు కాసనసభలలోను పునాదుక సంఘముల లోను స్థానిక సంఘములందును, జనసంఖ్యను బట్టి ప్రాతినిధ్యము (2) ఉద్యోగకాభిలాష (ప్రాతినిధ్యము).

"ఇచ్చి పుచ్చుకొ"ను అన్వేషణముతో వర్తించిననే ఈ సమస్యలందు పరిష్కారము సాధ్యమగును. అందుకుగాను, ఇరుపక్షములవారిలోను, అన్వేషణమును, వ్యాఖ్యములను వ్యాపింపజేయవలెను. దురదృష్టవశాత్తూ నిరీక్షలనుద్ధి, సంకరాను ముద్రములవలన గోవాత్వ, మసీదుల యెదుట దాద్యములసంధ్యమున గలిగిన వర్తమానములే, ప్రస్తుత క్షిప్రమ చిహ్నము. ఈ సందర్భమున నిరుపక్షములవారిలో, ద్వైత భావములను తొలగించి, "బ్రతుకుడు, బ్రతుకనిచ్చు" భావమును కలిగించుటకు ప్రయత్నించెదము.

దీనినంతను సాధించువిధము

దీనినంతను ఎట్లు సాధించెదదని ప్రశ్నింపగా జిన్నా గారిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. ఇదివరకువలె దేశమందన్ని ప్రాంతములందు నుపకాభిల సేర్పరచి తిరిగి అఖిల భారత మస్లిము లీగును పునరుద్ధరించువలె నిది యెంతయు సాధ్యమగును. అప్పుడే నాయకులు బలముతో మాటలాడగలిగి మహమ్మదీయ ప్రజల కంగీకార యోగ్యమగు పరిష్కారము సేర్పరచ గలుగుదురు. కాంగ్రెసు హిందూ మహాసభ మొదలగు సంఘములతో సంప్రదించుటకు ననుమతి మస్లిము లీగు వారు కొన్ని ఉపసంఘముల నియమింపవలసి వచ్చును.

అంగీకరణలు - మహమ్మదీయులు

భారత ప్రభుత్వకాసనము యెడల మహమ్మదీయుల దైఖిని గురించి జిన్నా గారిట్లు నడిచిరి. భారత ప్రభుత్వకాసనము ను పూర్తి గామాల్చి భారత దేశమున అధిని వేళ కర్మ పరిపాలన ను స్థాపించుటకు నేట నే చర్య తీసికొనవలెనను విషయము మహమ్మదీయులేమాత్రమును వెనుకాడుటలేదు. కేంద్ర చట్టనిర్మాణసభ యగు భారతకాసన సభలోని మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు హిందువులవలెనే భారత కాసనసభను ప్రజాప్రతినిధులసభ యనిగాని భారతదేశపు పార్లమెంటునిగాని పిలుచుటకు చాల ముఖ్యమగు బాధ్యతల నింకను నొసగవలసియున్నదనియు ప్రస్తుత కాసనములోని లోపములను విచారించి వానినిమార్చేమే సవరించి నిబంధనల నొసగ్య అధికారమును మోల్చివినంతమాత్రమున నది సాధ్యము గాదనియు, అందుకు 1919 సం॥ పు భారత ప్రభుత్వకాసనము నంతను సవరింపవలెననియు దృఢముగా నమ్ముచున్నారు.

హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యత

హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యతను గురించి జిన్నా గారిట్లునిరి: "హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య, రాజకీయములపై నాధారపడి యున్నది. 1916 సం॥ నందువలెనే దీనిని సాధింపవచ్చును. హిందూ మహమ్మదీయ కలకాములపై నాధారపడియుండు మతప్రతి పక్షాలు అదిగ కాలములోనే మాతాశులగుగురనినమ్ముచున్నాను. ఇటీవల నీ సమస్యను దగ్గమున గావించిన కృత్రిమమును తొలగించుటకు ఇరుపక్షములవారును పనిజేయవలెను.

భిలా ఫతు సమస్య

తరువాత భిలా ఫతు సమస్యకును, మస్లిములీగునకును గల సంబంధమును గురించి జిన్నా గారిట్లు నుండిరి: "భిలా ఫతు సమస్య చాల చిహ్నములలో పడినదనుటకు సందేహములేదు. ఖిలాఫత్ దివి, మహమ్మదీయ మతమునం దొకభాగము ఇది రాజ్యవైకాల్పవిషయము గాదు. మహమ్మదీయ న్యాయశాస్త్రమునం దెట్లవర్ణనముల మహమ్మదీయ పండితు లీవిషయమున ప్రపంచమహమ్మదీయ సభ జరిగినప్పుడు చర్చించి నిర్ణయించుట. ఈ విషయము రాజోవు మస్లిములీగు సమావేశము వారు చర్చించెదరు."

మగిందుమ జిన్నా గారిట్లునిరి: "కొత్త సంస్కరణలు, హిందూ మహమ్మదీయ సమస్యలకు, వేర్వేరు మహమ్మదీయ సాంఘిక సమస్యలను చర్చింపజేసి సమయమున అఖిల భారత మస్లిములీగు సమస్యలలో ప్రతివారును లాభాగ్రహిణి అన్వేషణపరిస్థితుల కిది సరియగు కాలము గాకపోయినను అచ్చటికి వచ్చి సమావేశమున సాల్వానలనైన దీని గోచరమైనాను. లీగునందు సమ్యక్తనను కాకపోయినను గూడ వచ్చి తమతమ సలహాల నొసగి సహాయ మొనర్చుగోరుచున్నారు. (అ. 121)

ఆహ్వాన సంగతులు

లాహోరు మే 11 - ముస్లిము లీగు ఆహ్వానసంఘంభవ వారు ఇదివరకు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడుగ పని జేసిన ఆగా మహమ్మదు యూసుఫ్ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడుగను, సర్దారు హుస్సేన్ యూసుఫ్ కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి. (అ. 122)

రు 20 వేల ఇస్కారుడు జాబులు మాయమగుట

ఎట్టి ఆచూకీయు దెలియలేదు

పూనా జెనరలు పోస్టాఫీసువారికి ప్రకటన

పూనా 10 వే: - రు 20 వేల ఇస్కారుడు జాబులు కలపాలానందియు టి గాన్నియటలేదని పూనా జెనరలు పోస్టాఫీసు వారు దెలిపిరి. ఈస 9 ఏప్రిల్ 23 లేదీ: రాత్రి పూనా నంది పంపుడెను. వరుస దుండములు మొయిలు రైలు దిగిపోయెను. తు వచ్చివచ్చు ఇస్కారుడు జాబులందు గాన్నించు లేదు. 20 నూరురూపాయల పోట్లయొక్క నెంబర్లు మాక్రమణ దెలియజేసి, మిగిలిన పోట్ల నెంబర్లు పూనానుటకు మాక్రమణ పీలవన. మొదట కాసంది మరయొక స్టేషనుకు పంపుటయొందినని యెంచి అన్ని స్టేషనులవారిని అడిగిరి. కాని ఎక్కడ అ కుంకుచ్చు లేదు. (అ. 123)

ఆఫ్ఘనిస్తానములో తీవ్రమగు పోరాటము

గిల్గాయిల వైఖరిని గురించి అనుమానము

క్రభుత్వ పటాలముల విజయములు

అలహాబాదు మే 10: - ఆఫ్ఘనిస్తానములో జరుగుచున్న తిరుగుబాటు ఇంటి తిరుగుదలనుండి పయనికొనికొనికొని పుకం దెలు, ఒకప్పుడు దానివలన తీవ్రమగు ఫలితములు లలుగునట్లు దోచెను. సరినాద్దు ప్రాంతమునందు ఆ సేకరణలకు వదలంబు లొప్పించుచున్నది. నిజమగు వివరముల దెలిసికొనుటకు అధికారిలు ఎట్టి ప్రకటనల నొసగవుట లేదు. ఏ ప్రెస్ రెండవవారమున కొనాటు లోని తిరుగుబాటు దారులు గొప్పవిజయముల నందినట్లు గాన్నించుచు న్నుది. కాని గతమాసము తుది భాగమున, వరిస్థితులు ఆఫ్ఘను ప్రభుత్వ పటాలముల కనుమలయొక మార్గము. గతకొలదినికంటె లోను సరినాద్దు ప్రాంత వార్తలను కాబూలునందలి ఆందోళన విపరీతమింపజేసెను. పటాలముల విజయములన గిల్గాటు మొట్టు ఎక్కువగా సానునది దోచుచున్నది. ఈ సందర్భమున గిల్గాటైఖరిని బాలాగ్రతతో గమనించుచున్నాను. ముందుముందు గలుగు పరిస్థితులు చాలవరకు వీరివైఖరిపై బాధాకరపడియు న్నుది. (అ. 124)

నెలకట్టుకమిటి నిబంధనలు

స్టాండింగ్ ఆర్డరులో మార్పులు

కోరము లేనప్పుడు అవలంబించవలసిన పద్ధతి

సిద్ధా మే 10: - స్టేబుకాన్సిలు స్టాండింగ్ ఆర్డరులలో నీ కింది మార్పులు ప్రవేశపెట్టెను.

నెం 89 క స్టాండింగ్ ఆర్డరులలో మార్గ నీ కింది ఆర్డరును జేసెనలెను. 89 (ఎ) (1) స్టేబుకాన్సిలు వారు నెలకట్టుకమిటిని నియమించినపుడు ఆమిటివారు కార్యక్రమమును సాగించుటకు చొరబెట్టగలసిన సభ్యుల కనివ్రసంఖ్యను చూడ నిర్ణయించెదరు.

2. అట్టి మిటి సమావేశ మేర్పరచబడిన దినమునకు గాని సంఘ కార్యక్రమము జరుగుచున్నప్పుడు గాని నిర్ణీత కనివ్రసంఖ్య క సభ్యులు హాజరు లేయెడల, అధ్యక్షుడు మరయొక దినమునకు గాని, అదిన ముననె మరయొక సమయమునకు గాని కార్యక్రమమును ఆపి యుండవలెను. అట్టి క్లిష్టది ముగిసిన తరువాత చూడ కనివ్రసంఖ్య క సభ్యులు హాజరు లేయెడల, సమావేశమును మరయొక దినమునకు ఏర్పరచవలెను. (3) దైన వివరములైన 2 వ ను అర్జును నుండి కార్యక్రమము మూడు పర్యావాయలు వేర్వేరు దినములలో జరుగగా, కనివ్రసంఖ్య క సభ్యులు హాజరుగాని యెడల అధ్యక్షుడు కార్యక్రమము నాపివేసి అందుకు కారణమును కాన్సిలువారి కెరిగింపవలెను. (అ. 125)

సి ఇ రామారావు గారు, బి. ఏ.

రిజిస్ట్రారు జెనరలు

బెంగళూరు, మే 11: - రిజిస్ట్రారు జెనరలు గా నున్న సి ఇ రామారావు బియ్యగారు రాలటమార్ సి. జేకరాజ్ శర్మ గారి వివాహసంబంధమున ప్రత్యేక విధి నియమించబడిరి.

కూనూరు వార్తలు

మే 9: - పితావురు రాజాగారును రాణీ గారును నేడిచ్చటికి వచ్చిరి.

శీతాశక్తి రికర్మయిన్ ట్టిట్టూట్టు గారును డి. వి. వి శర్మ గారు రెండు నెలల సెలవుమీద నిర్వృత డి. వి. వి శర్మ గారును పీల్చి యీ లను ఉండి నివేదికమును తియ్యరు చేయుచున్నారు.

లెఫ్టెనెంటు డొయిసీకి బర్మాగవర్షును పంపిన

సందేశము

రెంహను, మే 1: - లెఫ్టెనెంటు డొయిసీ రంగును చేరవచ్చును యాదిగన సంకేతము గవర్షును 45 వారలొప్పు బర్షునుండి ఆయానకు గొంపోబడిన. గవర్షును గారు తామిచ్చుట లేకపోవుటనే ముఖ్యము కలిసికొనానందుకు విచారించుచున్నారు. కాని మిరిక్కిడికి నుభముగా రాగలిగినందుకు మిమ్మల్నిండించుచు మితరేము ఆలోచనములలో యిగియుండు మిత జాము కలుగవలె నని కోరుచున్నారు. (అ. 126)

భూమి, సముద్రపుముకముల ఆదాయము

కలకత్తా, మే 10: - ఉత్పాదనము ఆదాయము గాక యిండియా భూమి, సముద్రపుముకముల ఆదాయము ఏప్రిల్ 1 ను 868 లక్షలయ్యెను. ఈ యాదాయము 1923 ఏప్రిల్ 1 ను 818 లక్షలు మాత్రమే. ప్రభుత్వ ప్రాప్తియై ఏప్రిల్ 1 నుండి తన్ను విధింపబడింది. (అ. 127)

జపాను యొక్క కృతజ్ఞత

సిద్ధా మే 10: - జపాను కాశానా జె రణ విజేత గ కార్యదర్శిగను ప్రేగారికి ఒక జాబు వ్రాయును నూతనము గా జపానులో భూకంపము గలిగిన సంబంధమున రాజప్రతినిధి జూపిన నదభిప్రాయమునకును, సాధుభూతికి జపాను ప్రభుత్వ మయొక్కయు జపాను ప్రజలయొక్కయు సంపూర్ణ కృతజ్ఞతను దెలుపుచున్నాడు. (అ. 128)

బీహారులో కలరా

పాట్నా, మే 10: - బీహారు రాష్ట్రములోని నెక్కు జిల్లాలలో కలరా అంటువ్యాధి తగ్గుతుండగా అది పర్షియా చాంపన్ జిల్లాలకు వ్యాపించుచున్నదని ఆరోగ్యశాఖాధికారి చెప్పుచున్నాడు. చాంపన్ జిల్లాలో దినమునకు చాచాపు 200 మంది చనిపోవుచున్నారు. కాని దర్భంగ, ముజఫర్ పూరు, సహబాద్ జిల్లాలలో మరణముల సంఖ్య తగ్గుచున్నది. బీహారు రాష్ట్రమున దండకుట కలిపి మృత్యువులైన గతవారమునకంటె యివావారు మరణముల సంఖ్య కొంత తగ్గివది. తీవ్రమైన అంటువ్యాధి ప్రబలమయ్యెననియు, అందువలన ప్రజలను, జిల్లా మ్యాగిస్ట్రేటు బోర్డువారును ముఖ్య కలరా క్రమ తీసికొనవలెననియు ఆరోగ్యశాఖాధికారి నూచించుచున్నాడు

నోటిసు.

తిరుమల తిరుపతివగయిరా దేవస్థానములకు 1334 ఫసలికి యిక్కడి వివరించిన మేలురకం వస్తువులు సూఫా చేయటకు నెయ్యి నూనె (మినహా) యితరద్రవ్యములకు చూడిన నహా నీలు చేయబడిన కజరల్ అడుగున కలెకము చేసినవారికి 1924 సం॥రం మే నెల 21 తేది లోపున చేరునట్లు చేపుకోవలయును.

వస్తువులపేర్లు

- అంబాజాగా ఒక సం॥త్వమునకు కావలసిన సరుకు మొత్తం (1) నెల్లూబియ్యం (పాతది) నూకలు రాళ్లు మట్టి వగ యిరా యెమిక్రితేందా బాగుచేసినది. (మాదిరి అరకేరుపంప వలెను. 150000 కేర్లు (కొలత) కేరు 1-కి (80 తులం.) (2) తెనాలిబియ్యం. డిటా 57000 డిటా (3) మంచికలపటం చేసి నూగులునూనె. (దేవస్థానం కచ్చేరిలో గానిగ అడిసినది.) 34000 కేర్లు లేక 825 మణుగులు. (4) మంచి కలపటంలేని ఆవులేక యెనుమునెయ్యి (కెమి కల్ డెన్టుకు లోబడినది.) 86000 కేర్లు లేక 2150 మణుగులు. (5) మేలురకం కుంకుమపువ్వు. విలాసం నమూనాపరచ వలెను. రకం 1 కి మాదిరి 1 తులం పంపవలెను. 100 కేర్లు (కేరు 1-కి 24 తులం.) (6) మేలురకం పచ్చకర్పూరం డిటా. రకం 1 కి మాదిరి 1 తులం పంపవలెను. 190 కేర్లు డిటా (7) మేలురకం కన్నూరి. మాదిరి 1 గాన యెత్తుపంపవలెను. 170 గాన యెత్తు.

తెండ్రుక యొక్క మరత్తులు

ప్రతి తెండ్రు 100-0-0 రూపాయలు ఖరావత్తుతో పంప వలెను. తెండ్రు అంగీకరించబడినదను ఆర్డరు దేశస్థానంకచ్చేరి నంచి తెండ్రు చేసినవానికి చేరిన 10 దినములలోగా మొదట చెల్లించి యందు డిపాజిట్టుమొత్తం 100 రూపాయలుగాక నెలవత్తరమునకు నరఖరాచేయుటకు వొప్పకొనిన వుజ్జాయిపు పరిమాణం సామానులయొక్క కిక్కురుతై 100 కి రు 5 వంతున యేర్పడుమొత్తం మొదట డిపాజిట్టుతోనూ సరిపా యేర్పట్టు మొత్తమున్న నెల్లూబియ్యం నెయ్యి యీసరుకులకుమాత్రం నడుకు 1 కి తెండ్రుతోయిచ్చిన రు 100 గాక రు 400 వరకు రు 500/- ప్రారంభ డిపాజిట్టుగా చెల్లించి తరువాత ప్రతి నెలకు సర్వచేయబోవు సరుకులకు క్రియమునకు బిల్లుచేసుకొనె వైకము లో రు 100 కి 5 రూపాయలు చొప్పున ప్రారంభ డిపాజిట్టు నహా రు 2000/- ఆయ్యేవడు ప్రతినెల దేవస్థానమునకు డిపా జిట్టును ధరావత్తుగా చెల్లించి స్టాంపుకాగితములతో మరత్తుల ప్రకారం సర్వచేయుటకు అంగీకరించబడిన ధరలప్రకారం ఖరారు నామా వ్రాసి యియ్యకలయను వైచెప్పిన మరత్తులవివరం దేవ స్థానం కచ్చేరిలో అడిగి తెలుసుకొనవచ్చును.

ధరావత్తుసామాన్య వడ్డీయివ్వబడజాలదు

కంట్రాక్టుపనులు తృప్తికముగా జరిపి కంట్రాక్టు కాలం పూర్తి అయిన తరువాతకంట్రాక్టరుగల్గ యే విధి మైన బాకీ దేవస్థానమునకు తేనంతట ధరావత్తు వాపను యివ్వ జనును. అంగీకరింపబడని తెండ్రయొక్క ధరావత్తు తెండ్రు వైకలాతి అయినవెంటనే దేవస్థానం కచ్చేరిగద్ద వాపనుయివ్వ జనును. యే తెండ్రును కారణము తెలుపకనే మంజూరుచేయు టకుగాని తోసివేయుటకుగాని శ్రీవిచారణకర్తలవారికి అధి కారము కద్దు. నెయ్యి నూనె మినహా తక్కినసామానులయొక్క అంగీకరింపబడిన మాదిరిలు దేవస్థానంకచ్చేరిలో వుంచబడును. అంగీకరింపబడని మాదిరిలు దేవస్థానం కచ్చేరినుండి తెం ద్రు వైకలాతి అయిననెలనోజులలోపున వాపను తీసుకొనంతట దేవస్థానమునకు చేర్చుకోవడును.

2/- దేవస్థానమునకు 1334 ఫసలికి కావలసిన అడుగున వివరించినమేలురకం సామానులను ధరావత్తు చేయునాక్కను 1924 సం॥రం మే నెల 21 తేది మధ్యాహ్నమున్న అనెంబడి రోజులలోనన్న దేవస్థానంకచ్చేరిగద్ద యాలా వేయబడును.

యాలంకాలంలో పాటపెట్టువారు కొల్లరకంజినునులకు రకం 1 కి అర్ధశేరున్న తూకండినునులకు ఒకపలము చొప్పున హాజరు చేయవలెను.

సామానులవివరం

- అంబాజాగా ఒక సం॥త్వమునకు కావలసిన మొత్తం (1) యేనుగు ముతకబియ్యం { 86500 కొలతకేర్లు (కే 1 కి 80 తులం.) (2) పచ్చినెనలు 124.0 డిటా (3) కనగలు 8700 డిటా (4) శనగపప్పు 15 0 డిటా () పుద్దులు 2600 డిటా (6) పులమలు (నల్లవి కల్పిలేనది) 61.00 డిటా (7) పాలు బూరాచక్కర { 25.01 తూనికకేర్లు (కే 1 కి 24 తులం.) (8) బిలతపండు 18.01 డిటా (9) చెల్లా 66.00 డిటా (10) పునుకచట్టర 11.0 డిటా (11) కిరసనాయిలు (కోతిమాక్కు) 400 డబ్బాలు (12) శనగనూనె 400.0 తూనిక కేర్లు

యింకను యితర చిల్లర సామానులు వీటయొక్క కివరం యాలంకాలములో తెలుపబడును.

యాలంకాలము

యాలంలో నవాలుచేయుటకు తాము అర్హులకుగు గాను సమాజుచేయకోరువారు నాళు 1 కి రు 10 డిపాజిట్టు చెల్లిం వలెను.యాల లో అంగీకరింపబడిన సనాల్ దాగ్గయొక్క ధరావత్తు మొత్తమును యాలం మంజూరుఅయినతరువాత వాప యివ్వబడును. యాలంలో పాటచేయనివారు డిపాజిట్టుమొత్తి మును యాల.ముగింపు అయినతోడనే వాపను యివ్వబడును. యాలంలో కడపటికవాలను తోసివేయుటకును లేక మరు యేలంచేయుటకును, శ్రీవిచారణకర్తలవారికి అధి కారముకద్దు. యాలా మంజూరుచేయబడిన పాటదాగ్గ యాలం మంజూరు పుత్తరపును తెలియచేసిన 10 దినముల లోగా తాము మొదట చెల్లించిన డిపాజిట్టు రు 1.0 గాక సంవత్సరమునకు 5% చేయుటకు వొప్పకొనిన వుజ్జాయిపు పరిమాణం సామానుల యొక్క కిక్కురుతై 100 కి రు 5/- వంతున యేర్పడే మొత్తం మొదటి డిపాజిట్టుతో సహాసరిపా యేర్పట్టు మొత్తమును ధరా వత్తుగా చెల్లించకలసివడి నరఖరా చేయుటకు వొప్పకొన్నందు కు యాలంకాలములో వదిలి వినిపించు అగ్రిమెంటు వ. తుల ప్రకారం స్టాంపు కాగితమువీధ అంగీకరింపబడినధరలు నమూనా చేసి ఖరారునామా వ్రాసియివ్వవలెం. తె చెప్పిన మరత్తులవివరం దేవస్థానంకచ్చేరిలోను అడిగి తెలుసుకోవచ్చును

శ్రీమహాంతు ప్రయాగ దాసుజీవార్యు,

విచారణకర్త.

గ్రహణి మాత్రలు

20 మూలల డబ్బీ 1-కి రు.0-8-0

రక్తచేదనములు, బంకవిరేచనములు, జీగుబిరేచనము లు, అజీర్ణవిరేచనములు, నీటివిరేచనములు, మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించిన తోడనే నిలిచిపోవును.పి టిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. వెంటనే గణ విచ్చును.

తేలుమందు

నెల సీసా 1-కి రూ. 0-8-0. వి. పి. సహా 0-12-0. తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేషబాధ గలదు తేల్ల కాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధ నరములవెంటు పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును బండ్లపారునటులు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివల నుండును. కుట్టినచోట కొంచము మందు పోసిన బాధ మాయ మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింటు నుండదగినది.

కపహరి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0 జగ్గు క్యానోకేములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అశేషకేషములనైత్యమువలన ఏర్పడిన జగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలింపు జగ్గు. క్యానోకేముల నూత్ని నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బునము, తుయగ్గు దగ్గున సేవించవలసిన మందు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - జొంబాయి.

వాతావరణ ప్రితి

1924 సం॥ మే నెల 12-వ తేది సోమవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అతి 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	అతి 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	వర్షము 1 వ తేదినండి వర్షము	వర్షము 1 వ తేదినండి దామానునవర్షము
గోపాలపురం	89.9	81.8	...	1.90	44.96
కోరాపుట్
విశాఖపట్టణము	92.2	88.8	...	0	87.09
కాకినాడ	96.5	82.6	...	0	89.09
మచిలీపట్టణము	95.1	84.1	...	0	41.59
గుంటూరు
కర్నూలు	107.8	87.6	...	0.04	26.01
బళ్లారి	106.5	82.9	...	1.14	20.51
అనంతపురం
కడప	111.0	88.5	0.29	0.38	81.28
నెల్లూరు	99.9	81.4	...	0	87.98
మద్రాసు	98.9	79.8	...	0	50.74
కడపూరు	97.4	79.7	...	0	52.94
జెల్లూరు
సేలము	101.4	79.0	...	2.42	89.80
కోయంబత్తూరు	99.8	75.4	...	3.71	22.29
తిరుచనూపల్లి	102.9	80.8	...	1.52	88.18
నాగపట్టణము	91.1	84.0	...	1.20	54.98
పుదుకోట
మధుర	101.0	80.0	...	2.24	88.58
పొంబక్	96.8	84.5	...	0.50	87.00
తిరునల్వేలి	1.96	28.84
తిరువేండ్రము	85.1	78.0	...	7.96	64.51
కొచ్చిక్	82.5	81.4	...	8.10	114.51
కాకికట్టు	90.3	81.6	...	11.98	117.16
మంగళూరు	98.0	88.7	...	0.72	125.68
బెంగళూరు	94.8	72.0	...	1.56	85.87
హాస్సాన్
మేర్ కార	86.2	66.5	0.08	3.11	125.46
రైచూరు
హైదరాబాద్
కార్వార్
రత్నగిరి
బొంబాయి
హోలాపూరు
కొడైకనాల్	70.9	52.7	0.07	4.51	62.18
ఉదకమండలము

సర్కారులు:—ఆకాశము మేఘచ్ఛాదితి మె యున్నది. మచిలీపట్టణములో పగటివేడిమి 4.2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రి వేడిమి ఇంకను విశాఖపట్టణములోను 2.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కణ:—కడపలో 0.29" వర్షము కురిసెను. ఆక సము కొంచెము మేఘవృరంబ్రెయున్నది. కడపలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి 3 నుండి 8½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రి వేడిమి 5 నుండి 5½ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—ఆకసము ఒక మోస్తరుగ మేఘ ములతో గూడుకొన్నది. ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి 4½ నుండి 6½ డిగ్రీలు తక్కువ.

వాతావరణము అస్థిరముగనున్నది. స్థానికచినుకులు పడ వచ్చును.

ఎస్. ఆర్. సావూరు,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

రంగూను హార్బరు కూలీలసమ్మె

1 రంగూను, మే 10:— రంగూను హార్బరు కూలీల సమ్మె పక్షితులలో పెట్టియార్డును గలంగలేదు ఈసాయం ప్రకారం బి. యి. ఎస్. ఎస్. కూలీలలో 5 గార్డునుగూడు రాత్రికి జరిగి ప్రారంభించిరి. శాశ్వతముగ ఈకాలమున జాగ్రహారకత్తి డి అధికముగ నుండునని నుడువుచున్నాడు. ఈడికమున పిప్పిగు ఏజెంటులు సమావేశమై నాకలబారు అవలంబించిన పద్ధతిని ఆమోదించిరి. (బి. పి.)

విదేశవారలు

మహాత్మాగాంధీ

వైది పత్రికాభిప్రాయము

భారతదేశోద్ధారకుడు

పార్లమెంటులో ప్రకటించబడు 'లీమిట్' పత్రిక గాంధీగారి విడుదలను గూర్చి ఇటులు వ్రాయుచున్నది:—'భారతదేశోద్ధారకుని చారిత్రను గూర్చి రోమియో రోలండుగారు క్రొత్త గ వ్రాసిన గ్రంథానుబంధమున గాంధీగారు చెఱసాలయందు చనిపోవుదురని ట్రిటిఫువారు భయపడిరనియు దానివలన 1865 లో జరిగిన విప్లవముకంటె ఎక్కువ ఉపద్రవరమగు విప్లవము గల్గునని తలంచెరనియు (1857?) తెలియ జేసిరి. సాత్విక నిరోధ మొక్కటి మాత్రమే న్యాయమైనట్టియు లాభించునట్టి విధానమని గాంధీగారికి ఆయన రెండేడ్ల ఏకాంత వాసమున చెఱసాలయందు జేసిన ధ్యానముచే నచ్చినది. అట్టి త తి భా ర తీ యు లు సా యు ధు లై తి రు గు జా తా న ర్పి యు న్న చో గాంధీగారి అహింసాతత్వమునకు భంగమును గలుగజేసి యుండెడివారు. గ్రేటుబ్రిటను ఇకమిడట స్వలాభార్థము భారతీయులను తన ఊడిగముల నిమిత్తము వినియోగించుకొని వారిని నాశనము జేయుట గాంధీగారికి ఇష్టములేదు. కాని భారతీయులుగూడ మాంచెట్లు పరిశ్రమలనుగాని ట్రిటిఫువ ర్తకమునుగాని పాడు జేయుటకు ఒప్పుకొనడు, అదిలో క్రొత్తపులు మతావేకాపమలై ప్రవర్తించినట్లుల స్వాతంత్ర్యము, ధర్మము, కాంతమునిమిత్తము కంకణముదాల్చినాడు. ఉభయుల జేమమునుగోరినవాడగుటచేయ తనప్రతిపక్షులతో నిజస్థితులను జెప్పి వారియభిప్రాయము నర గోరుచున్నాడు. చాలకానమునుండి ట్రిటిఫువారుసాగించుచున్న తమవిధానమునకు గాంధీగారివిధానము ఉపద్రవరమని ట్రిటిఫు వారు గ్రహించవారంభించిరి. ఐర్లండులో బలహీనులెట్లు బలవంతులుగ పరిణమించిరో ట్రిటిఫువారు తెలుసుకొనిరి. సిక్కిను ఉద్యమము ప్రారంభమున యథార్థముగ సాత్విక విరోధముగనే జేయబడెను. పన్నుల నిరాకరణము, అభోజన ప్రతిఘటన, ఇటీవలజరిగిన ప్రజాయుద్ధముకంటె (సివిలువార్) ఐర్లండు స్వాతంత్ర్యమును గడించుటకు ఎక్కువ తోడ్పడినది. దీనికి విరుద్ధముగ జర్మనీయుద్ధమువలె పశుబలము నుపయోగించు చున్నారయు, 'బోల్షివిజం' 'ప్యాసిజం' పద్ధతులను క్రొత్తగ ప్రవేశజేయుచున్నారని దృష్టాంతరముగ సాత్విక నిరోధమునకు వీటికిని గల వ్యత్యాసమును జూపుచున్నది.

ఈ రెండు సిద్ధాంతములకు నడుమ అన్నిజాతులవారు సహకార మొనర్చుటకును ప్రవంచనములకును ఉపయోగించు నట్లు జాతీయ నిర్వాణమునకును అవకాశ ముండవలె నను చున్నది.

జర్మనీ-అర్థికనిపుణుల విధానములు

లండన్, మే 9:— రాత్రి 11 - 5 గంటలు- జర్మను జాతీయపత్రికలు వారు ఎన్నికలవలన బయలుదేరిన పరిస్థితులను నేడు చర్చించిరి:—కార్యక్రమమంతయు రహస్యముగ నుంచ బడెను. కాని తెల్లెనుండి ట్రెయిన్ పత్రికా విలేఖరి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు; ఆర్థికనిపుణుల విధానముపట్ల కొంతవైఖరి మారి నదనుకొనుటకు తగినంతకారణము గన్పించుచున్నది. ఎన్నికల కాలములోగూడ వీరిలోకొందరు నుముఖముగ నుండునట్లుల ప్రయత్నించెదరు. వెనుకటి ప్రభుత్వమువారు సాగించిన విజ్ఞ కాంగ విధానమును జాతీయపత్రికలువారు పూర్తిగ నిరాకరించి రనరాదు. నిపుణుల నివేదికము నంగీకరించుటకు ఎక్కువమంది ఆమోదమును సంపాదించుట చాల కష్టమనుచున్నారు. కాని దానిని నిరాకరించుటకుగూడ ఎక్కువమందిని జేహార్చుట చాల కష్టమనుచున్నారు. రీచిస్ట్రాగనభి సమావేశమునకు ముందు ఈపత్రికలులో మరల అందరును సంప్రతించుకొని నిదానముతో ప్రవర్తించుటకు చాల అవకాశమున్నది. ఇంతవరకు ఏపత్రికము వారిని ప్రభుత్వము నేర్పాటు జేయుడని అభ్యుత్పలైన ఎబర్డు గారడుగ లేదు.

ఓడ్వయిరు మాననప్రభుదావా

పంజాబులో సైనికసమావేశము

లండన్, మే 9:—ఓడ్వయిరు మాననప్రభుదావా మరల విచారణ ప్రారంభమైనది. అధికారులదగ్గరకు అయోగ్యముగు ఫిర్యాదులతో పంజాబుప్రజలు ప్రతినిమిషము పరుగెత్తుట సహజమైనదని గిబ్బర్నాగారు రసిరి. కాని ఈవిషయములలో తటస్థిం చెనని అనుకొన్న సంగతులనుగూర్చి తనతో ఎవరును ఫిర్యాదు జేయలేదనిరి.

పంజాబులో ఎల్లప్పుడు ప్రతీక్షలు ఏర్పడుటచే ఇట్టి ఫిర్యాదులతో పంజాబుప్రజలు అధికారులదగ్గరకు పరుగెత్తుటకు కారణమని న్యాయమూర్తి మకార్డిగారికి గిబ్బర్నాగారు ప్రత్యుత్తరమునొప్పగిరి.

ఈక్షతులలో ప్రజలుపైనిటులను సమావేశముజేయుటందనిరోధముజూపి పాడుకేయుటచే తీవ్రమైనచిర్యను దీనుకొనవలసినవచ్చె నని గిబ్బర్నాగారు హెచ్చరికగా రసిరి. ఒక కక్షదారులు సైన్యములోజేరుడని ప్రజలను ప్రోత్సహించుటయు కెండువక్ష దారులు జేరవలనని నిరుత్సాహపరుచుచుండెడి వారనిరి. సైన్యములోజేరుడని ప్రోత్సహించువారివేర్లను 'తెల్లగ్రంథము'లోను (వైటుబుక్) జేరకుండ అడ్డువచ్చినవారిని నిరుత్సాహపరిచిన వారిని'నల్ల పుస్తకము'లను (బ్లాక్ బుక్) వ్రాసిరిని గిబ్బర్నా గారు హెచ్చరికగా రసిరి దానికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు ఒప్పుకొనిరి.

తెల్లగ్రంథములలో నమోదుచేయబడిన వారి యందు అధికారులు అభిమానమును జూపిరియు, నల్లపుస్తకములందు జేర్చబడిన వారివీరదులను తీసివేయుటయు వారిని నేరములు జేయు జాతులక్రింద జూచుటయు ముఖ్యముగ ప్రజలను సైన్యములో జేరకుండ జేసిన వారిని ఇట్లు జూచుచుండెడివారనియు హెచ్చరికగారుచుదనిరి.

ఆయు తరపును ఎన్నడును అమలులో జెట్టలేదని గిబ్బర్నా గారు జెప్పిరి. దానినిప్రవేశజేట్టినవెంటనేమృతకాసనమాయెననిరి.

యుద్ధకాలము కడపటిదశలయందు నూటికి 80 మంది హతమౌతులలో, ఆజిల్లాను సైన్యములో జేరినవారు వలెపోయి రనిరి. తక్కినవారలందరూ సైన్యమునుండి పరాశ్రీఅయినవారు నిమ్మ జాతులనుండి జేర్చబడిన వారనిరి.

జలంధరు జిల్లాలో సైనిక సమావేశమునకు నియమింపబడిన మేజరు ఫులిగారు ప్రజలు తామే మనోహర్యకముగ జేరి రనిరి. నిర్బంధముజేసి సైన్యములో జేర్పించవలెనని ఎవరైన జెప్పిన ఆసంగతిని ఓడ్వయిరుగారు నిరాకరించి రనిరి. నూటికి 80 మంది సైన్యమునుండి పారిపోయిరిని అధికారులు తెలియజేసిన లెక్కలు ఎక్కువగ జూపుచునెనియు ఒక పటా లములో జేరుడని పంపబడినవారు ఇంకొక పటాలము ముందిన నటుచే అందులో జేరిరనియు దీనివలననే అంతగా లెక్కలేదని దనిరి. మరికొందరు సైన్యములో జేరి 'బోనసు'ను దీనుకొని పారిపోయిరినిరి. ఇట్లు ఆనేక పర్యాయములు జరిగెను. అందుచే ఇంత విస్తారముగ లెక్క లేదనిరి. దానివలన వారికి మంచిదేవ నము గల్గెననిరి. (నవ్వు)

సైన్యములో ప్రజలను వారి ఇష్టము ననుసరించి జేర్చవలెనని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరిని పంజాబులోనున్న సహాయ కార్యదర్శిలూ యీ ఫ్రెంచిగారు తెలియజేసిరి. సైన్యములో ప్రజలను జేర్చుటకు చాలమంది నియమించుటచే ఆపుడ పుడు లేవవులు జరిగి యుండవచ్చుననిరి.

సైన్యములో ప్రజలను వారి ఇష్టము ననుసరించి జేర్చవలెనని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరిని పంజాబులోనున్న సహాయ కార్యదర్శిలూ యీ ఫ్రెంచిగారు తెలియజేసిరి. సైన్యములో ప్రజలను జేర్చుటకు చాలమంది నియమించుటచే ఆపుడ పుడు లేవవులు జరిగి యుండవచ్చుననిరి.

సైన్యములో ప్రజలను వారి ఇష్టము ననుసరించి జేర్చవలెనని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరిని పంజాబులోనున్న సహాయ కార్యదర్శిలూ యీ ఫ్రెంచిగారు తెలియజేసిరి. సైన్యములో ప్రజలను జేర్చుటకు చాలమంది నియమించుటచే ఆపుడ పుడు లేవవులు జరిగి యుండవచ్చుననిరి.

ఫ్రాంకుధరపడుట

ఈ కారణము జర్మను ఎన్నికలు, ఫ్రాంకురాజకీయ పరిస్థితులనియు అనుకొనుచున్నారు. కాని ప్యారిసు పత్రికలు ఫ్రాంకువడి పోవుటకు జర్మనుల ఆర్థిక ఎత్తులనుచున్నది.

ఇరాకులో పోరాటము

లండన్, మే 9:—'లెవీ'దశము తాలూకవారు ఆయుధములను దీనుకొని అధికారులు వలనని వారింపినను సైన్యము నుండి తప్పించుకొనివచ్చి తమవారిలో ముగ్గురిని దుకాణందారులు కొట్టిరిని కలబడిరి. 100 మంది చనిపోయిరనియు కొంతదనుక సక్రమపరిస్థితులు ఏర్పడినవనియు తెలియుచున్నది.

ప్రధానామాత్యుల సమావేశము

లీక్స్, మే 9:—మిత్రముండలి అందరును గలిసి సమావేశ మగుట జరుగదు గాని రాంసే మాన్యనాల్లు పోయింకేరుగార్లు దగ్గరలో కలసుకొనవచ్చును. సోమవారమునాడు ప్రెంచి ఎన్నికలు జరుగును. అప్పుడు లండనుకు వచ్చేవారము బయలుదేరుటకు పోయింకేరుగారు ఏర్పరుమకొనెద రనుచున్నారు.

పోయింకేరుగారు

మన్యనాల్లుగారి సమావేశము ఎంతయు లాభించుటకు అతిశయ్యతగ ప్రయత్నములను జరుపవలె ననుచున్నారు.

పోయింకేరుగారు మన్యనాల్లుగారి యాహ్వాన మంగీకరించి 20 తేదీని బేకర్సుబురోయి అచట ఒకరాత్రి ఆగెదరు.

అధినివేశ భారతీయ సంఘము

అధినివేశ భారతీయుల పరిస్థితులనుగూర్చి విచారించుట కేర్పరచబడిన సంఘమువారు ప్రతిదినము లండనులో ఇంకను సమావేశమగుచున్నారు. భారతీయుల పరిస్థితులనుగూర్చి విచారించి సంగతులన్నిటిని తయారుజేసి అధినివేశమువారికి సమర్పించ నున్నారు. కన్యాలో సుప్రసిద్ధులగు భారతీయుడైన జీజికాజీ గారితో పరిస్థితులనుగూర్చి సంఘమువారు చర్చించిరి.

జర్మనీ-సోవియటు

బెర్లినులో జరిగిన సంగతి-దానివైఖరిలము

ఒక కమ్యూనిస్టుని బెదరింపు

లండన్, మే 9:—రాత్రి 10-40 జర్మన్ పోలిసువారు సోవియటు వర్తక రాయబారి కార్యాలయమును సోదా జేసినదానిని గొప్ప అంతర్జాతీయవిషయముగ సోవియటు ప్రభుత్వమువారుజేసిరి. జర్మనీ ప్రభుత్వమువారు సోవియటు ప్రభుత్వ సామ్రాజ్యాధికారముల నల్లంఘించిరిని 'ఇజ్వెస్టియా' పత్రిక పుటలలోనిది వ్రాయుచున్నది. జర్మనులు గర్హిస్తులై మసలుచు న్నారనుచున్నది. జర్మను సామ్రాజ్యాధికారమును నీట్రొక్కి జర్మన్ కమ్యూనిస్టు కేంద్రసంఘమువారిని యుద్ధమునకు దిగుడని జిన్సోవిపుగారు వ్రాసిరట. ఈసంగతి నే ప్రతిపుటయందు ఇజ్వెస్టియాపత్రిక ప్రకటించుచున్నది.

పార్లమెంటు ఎన్నికలు ఏవిషయమును జేల్పలేదని జిన్సోవిపుగారు రసిరి. పెట్టుబడిదారులకును, కమ్యూనిస్టులకును తగవు సివిలు యుద్ధముచేతనే, ప్రజలు ఒకరితో నొకరు పోరాడుటచేతనే పరిష్కారము కావలెననిరి. పనివాండ్రు యుద్ధము నకు గొంపోవు సమయము నాకు ఆసన్నంబగుచున్నదనిరి.

ఫ్రెంచి ఎన్నికలుగూడ కమ్యూనిజం బలమును చాటించుచున్నవనిరి.

జర్మనులు ఇంత సిగ్గుచాటిన పనిని సోవియటు ప్రభుత్వముపట్ల జేసినందులకు తమపక్షము జెప్పి ముందెన్నడును ఇట్లు ప్రవర్తించమని అభయ మీయవలెనని యిజ్వెస్టియా పత్రిక ప్రధానవ్యాసమున వ్రాయుచున్నది.

యునైటెడ్ స్టేట్సు వలసచట్టము

సెనెటరులు కూలిడిగారిపర్యాయము
అంగీకరింపకుండుట

వాషింగ్టన్, మే 9:—సెనెటులో నేడు వలసచట్టము నుగూర్చి తీవ్రమగుచర్చ బయలుదేరెను. వచ్చే మార్చివరకు చట్టమును అమలులోజెట్టకుండేవిర్పాటుజేయుటకై ఉభయపక్షము వారును ఖండించిరి. వలసవిషయము మనకొక్కరికే సంబంధించినవిషయమని దానికి ఒడంబడికరాయబారములతో సంబంధములేదని సెనెటరు బోరా, జాన్సన్ గార్లు తెలియజేసిరి. ప్రతి నిధిసభవారు అభ్యుత్పలగు కూలి డి గారి తీర్మానమును జపానును ఆమెరికాకు వలసరాకుండ జేయుచట్టమును వచ్చే మార్చివరకు అమలులో జెట్టగూడదను తీర్మానమును నిరాకరించిరి.

దక్షిణఆఫ్రికా యూనియన్ పార్లమెంటు సెల్లిజేసిరి. ఎన్నికలు జూన్ 17 తేదీని జరుగును.

గనులపనివాండ్ర వేతనములు

ఎక్కువ గావలెననుట

ప్రభుత్వమువారు గనులపనివాండ్ర వేతనములను గూర్చి విచారించుట కేర్పరిచిన సంఘము వారు తమనివేదికమును కార్మికమంత్రికి అందజేసిరి. మూడేండ్లక్రితము బొగ్గయజమానులతో జేసికొన్న ఒడంబడిక ప్రకారము యుద్ధమునకు పూర్వమున్న వేతనముకంటె చాలతక్కువగా తీసికొనుచున్నారనియు, అప్రాటకు నియమింపబడు పనివాండ్రకు గూడ చాలమందికి తక్కువగానే వేతనము ముట్టుచున్నదనియు, యుద్ధమునకు పూర్వమున్న లాభముకంటె ఎక్కువలాభమును బొగ్గయజమానులు గ్రహించుటకు ఒడంబడిక ఒప్పుకొనుచున్నదనియు ఇట్లు కొన్ని గనులయందు ఒడింబడిక అమలులో నున్నదనియు- లాభములను పంచుకొంటుంటున్నందు తమకు కనీసపు వేతనమును నిర్ణయించ వలెననుట వ్యాయమనియు, కాని ఏవరతుల ప్రకారము కనీ సపువేతనముల సేర్పాటుజేయవలెనో జెప్పజాలమనియు, గనుల పనివాండ్రును బొగ్గయజమానులను మరల రాయబారమును పార్శ్వంబించినవేతనముల ఒడంబడికను తక్షణము సాధ్యముగు నటుల ఏర్పాటుజేయుటకు పిలువననుచున్నారు. ఇప్పుడు పారిశ్రామికపరిస్థితులంతాడ కొన్ని జిల్లాలలో బొగ్గపరిశ్రమ చేపట్టులాభముల పనివాండ్ర కొక్కెలను పూర్తిగానే వేర్పాటుటకు చాలుటలేదనియు విచారణపంపుచువారు తెలియజేసిరి.

స్కాట్లండు హోంరూలుచట్టము

కామన్సుస్థలో కట్టలము

లండన్, మే 9:—కామన్సుస్థలో స్కాట్లండు హో మరూలు చట్టమును ప్రవేశపెట్టి ఆలోచించుటకు అవకాశము నీయకుండ వక్ర జేసిన కట్టల ముదయించెను. స్కాట్లండు సభ్యులకు ఎక్కడలేని కోపమువచ్చెను. స్కాట్లండులో ఒక్క పార్లమెంటుసభను నియమించి 148 సభ్యులను నియమింపవలె నని (సింగిలచ్యాంబరు) 'యునైటెడ్ కింగ్డం'లో 'జనరలు డివల్యూషన్ విధానము సేర్పరచువరకు కామన్సు సభలో స్కాట్లండు ప్రాతినిధ్యముండవలెననియు కోరిరి.

కామన్సుస్థలో సభ్యుల సంఖ్యను దగ్గించుటకు స్కాట్లం చి వారందరను ఏకగ్రీవముగ ఈ బిల్లు నామోదించు చున్నారని కార్మిక సభ్యుడు కాన్కెగారునుడివిరి.

జాన్కెగారు అనుమతించుచు ఈబిల్లును నిరాకరింప వలెననిరి.

ఇంతటితో ఈవిషయమై చర్చ నాపుడేయుటకు చాల మంది స్కాట్లండు సభ్యులు ప్రయత్నించిరి. కాని వక్ర అంగీకరించలేదు. అందుచే సభ అంతయు కేకలతో నిండిపోయెను. ఒకగోల బయలుదేరెను. కార్మిక సభ్యులుండు స్థానములనుండి ర్యూడ్ మున్నగువారు కోపముతో చప్పులులొట్టిరి. వక్రత్రివ్యము న్యాయము గాదనిరి. ఈసమాజేతములో ప్రయత్నములు ఇంతటితో చర్చను ఆపుజేయుడని గోరన నిరాకరింపబడిన ప్రయత్నములలో ఇదియే మొదటిదనిరి.

ఎంత గోలపెట్టెనను వక్ర వారికోర్కె నంగీకరించలేదు. ఇంతటితో సభ ఆపుజేయబడెను. లిబరలుసభ్యుడు హగ్గెగారు వక్రత్రివ్యపు నుల్లంఘించి ప్రవర్తించ సభనుండి వెడలగొట్టుద మని బెదరించిరి.

రూరసమస్య

బెల్జియంపరిస్థితులు

లండన్, మే 9:—రాత్రి. రూరస మదలుటకు గూర్చినను గారి కెంతయు సంతసమున్నమాట అందరకును తెలియును. రూర ఆక్రమణ కార్యసాధనముగ నెంచితిమిగాని కార్యతముగ నాక్రమించుకొనలేదని ఎన్నిసారులో జెప్పిరి. నష్టపరిహారపరిష్కారము అంత్యముగ జరిగితిరవలె ననుచున్నారు. రూరవిధానము బెల్జియనుమంత్రికి ఇష్టములేదు. కాని ఆయన అధికారరీత్యా ఆక్రమణను అనుసరింపవలసివచ్చెను. దీనికంతకును తరుణోపాయము బెల్జియంజేతిలో నున్నది. బెల్జియం క్యాథలికులు సాంఘికవాదులు ఏకమగుచో గూర్చిన ప్రభుత్వమును తొలగించి క్రొత్తప్రభుత్వము సేర్పాటుజేసి బ్రిటిషు ఇబ్బలి ప్రభుత్వముతో సహకారమును సల్పుచు న్యవహరించును. అప్పుడు ప్రాంతాభివృద్ధి గను. ఇందుల కెంతమాత్రము పరామలు అంగీకరించరు. ఒంటరిగ నుండుటను వారికి భయంకరము.

ఫిఫరెన్సు విధానము

కార్మికవత్సమువారు - మేకన్నా పన్నులు

బాల్టిక్ గారు

మేకన్నా పన్నులు, ఇంపీరియలు ఫిఫరెన్సు విషయము లలో ప్రభుత్వమువారు తెలివిగ ప్రవర్తించలేదు. వారికెట్టి యూహాయలేదు. ఇది చాలవిచారకరము. ఇంత అసమంజసముగ ప్రవర్తించుట సంతాపకరము. సామ్రాజ్య విశ్వవ్యవస్థయందు ఒకేవిధముగ ఏర్పడును. ఒకభాగమునుమనము పాడుకేసితిమేని తక్కినభాగమునకుగూడ నష్టమురాకుండ జేయుటకు పిలువెద. వర్తకములో మనము దొమినియనులతో సహకారమును సల్పనిచో వారు ఇతరులతో సహకారమొనర్చక తప్పదు. మరల దానిమీద రివెన్యూ రాజకాలమున ఉత్తరతమె రికా అధినివేశముల విషయములో జరిగిన తప్పులే అశోకములు 20 వ శతాబ్దమున ప్రజాస్వామ్యపాలనమును మేరుబెట్టుకొను మనదేశమునకు అదేఅవస్థను వాటిల్లనని బాల్టిక్ గారు కీర్తనను హేలుతుండు ఉపన్యసించిరి.

పోర్చుగీసు వైమానికులు

ఇండియాకేగిన వైమానికుల సంచారమును పూర్తిజేయుటకు ఇంకొకవిమానమును బంపెద మని పోర్చుగీసు అధికారు లన్నటుల తెలియుచున్నది.

సామ్రాజ్య వాయువాంత్రాప్రచారము

లండన్, మే 7:—గురువారమో శుక్రవారమో ప్రభుత్వమువారు వాయువాంత్రా ప్రచారమునుగూర్చి తమ నిశ్చయమును బెల్జియంకే పెదరట.

బోల్షినికుకు ట్ర కేసు

మహేంద్రనాథరాయగారికి వారంటు పంపబడెను
మహేంద్రనాథరాయ అనునతనిపూర్వీకమే మహేంద్ర నాథభట్టాచారి. అతని సరస్వతీయటకు వారంటునియ్యవలెనని 10 వ తేదీన కలనలుకాయా, రానుఅలస్టనుగారు కామన్సు జిల్లా మేజిస్ట్రేటును కోరగా అతడు వారంటును(వాసి కాయా) గారి కిచ్చెను. దానినమలుజరుపుటకుఅంగ్లదేశమునకు పంపెదరు. (అ.ప్రె)

జయతో సత్యాగ్రహము

ఆరవసాహిదీజత

500 మంది ఆకాలిలు ఆరవజతగా 10 వ తేదీ సాయం కాలము అమృతసభ అకలతకువద్దనుండి బయలుదేరిరి. వేలకొ లదిగా సిక్కులును యితరులు నడుచు చేరిరి. మామూలుప్రకారము పులివెందులనుజరిగిరి. దౌర్జన్యపరిత్యాగప్రమాణము చేసిరి. జతా దారును యితరులు నువన్యసించిరి. వారిలోగూడ గ్రంథసాహె బును పాలకలోనుంచి తీసికొని కెట్టుచున్నారు. వాయక్రొత్త దారిని అమృతసభ జిల్లామీదుగా వెళ్లెదరు. (అ. ప్రె)

మౌలానా ఆబ్దులుకలాం

అజమీ గారు

పాసుకొట్టుచుగూర్చి యింకను జవాబురాలేదు
“దొరతనమువారు మౌలానా అజదుగారికి పాసుపాట్లు నియ్యమనిరి” అని ఫార్యువ్యవత్రికలో వ్రాసిరి. అది నిడుటిసం గతి. ఆరోగ్యము సరిలేదని యావీడు అజదుగారు మరల పాసు పాట్లను కోరిరి. ఆరోగ్యకారణమున లాలా లజపతిరాయగారికి పాసుపాట్లునిచ్చిరి గాన అజదుగారికిమాడ నిచ్చెదరనియే తోచు చున్నది. ఆరోగ్యముకొరకుగూడ పాసుపాట్లు నియమింపలేదను చో నందులకు ప్రజలకారణ ముండవలెనని అశఫాలీగారు వ్రాసిరి. (అ.ప్రె)

మతకలహము

హహమ్మదీయుల దౌర్జన్యము

సంయుక్తరాష్ట్రములలో జాన్మన్ జిల్లాలో హగంజి లో యీనెల 8 వ తేదీన రాజాబాదులో నొక పెండ్లి మామ టకుహిందువులు కల్లగా మహమ్మదీయులు త్తులు, యీటెలు, తుపాకులు, కర్రలు మున్నగువానినిగిరించి అచటికివచ్చి దుకాణములను దోచుకొని చాలమంది స్త్రీలను పురుషులను గాయ పరచిరి. పోలీసువారు విచారణ చేయించున్నారు. హిందువులు గవర్నరుకు తంలివార్తనుపిరి. (అ.ప్రె)

వైకం సత్యాగ్రహము

ఆర్యసమాజకులను నిరోధించుట

ఆర్యసమాజదీక్షను బూనినవాకు పులయాలైనచో వారినిగూడ దేవాలయవిధులవెంట నడువనియ్యరని ఉద్యోగులు తెలుపగా నది చాల అక్రమమని శ్రద్ధా నందస్వామి, బుషిరాంగార్లు కలసి యొక ప్రకటనముచేసిరి. “ఈశ్వరి ఏరాష్ట్రమునందును లేదు. ఆర్యసమాజమున కంత కునుగూడ యిది ఆవమానకరము క్రైస్తవ మహమ్మదీయ మతములవారినరె ఆర్యసమాజమువారుగూడ అన్నివర్ణములవారికిని ఆర్యదీక్ష యిచ్చెదరు. ఆర్యదీక్షను స్వీకరించినవారిలో నెట్టి తారతమ్యమునులేదు. హిందూమతమునం దున్నంతకాలము నిమ్మజాతులకు సంఘగౌరవ మెట్టికిని లభించవనియు వారన్నమతము నవలంబించినచో వారికిసాంఘిక గౌరవము వెంటనే లభించవనియు సంస్థానమువారి చర్యలవలన స్పష్టముననున్నది. ఇది హిందూమతమునకు గొడ్డలివేటువంటిది. కాన హిందువులు వెంటనే శ్రద్ధబూజవలెనని” వారు ప్రకటించిరి. “భారత శాసనసభలోని చర్యలకంటె అస్పృశ్యతానివారణ మతిముఖ్యము గాన మీరు వెంటనే యిచటికి రావలెనని” శ్రద్ధానంద స్వామి పండిత మనమోహనమాలవ్యాగారి ప్రత్యేకముగా కోరెను.

సత్యాగ్రహము

నిన్న 11 వ తేదీ ఆదివారమనటచే సత్యాగ్రహము జరుగ లేదు. శుక్రవారమనాడు దెబ్బలు తగిలినవారింటిరు లింకను వైద్యకాలలోనే యున్నారు. పోలీసువారు వాకబు చేయుచున్నారు. “సత్యాగ్రహిలు ఫిర్యాదుచేయుకుండ పోలీసువారు విచారణను ప్రారంభింపబిలులేదు. కొందరు పోలీసువారుగూడ గుంపులో నున్నారనువార్ల నిరాధారము. అది నిజమైనచో వారిని గుర్తించునెడల వారిని తగినరీతిని శిక్షించెదము” అని పోలీసు నూపర్మెంటు తెలిపెను. దెబ్బలుగొట్టిన స్థలములో స్వేచ్ఛలుపోలీసువారి నుంచిరి. అచట కాపురమున్నవారినిగూడ చాలమందలించిరి.

మరివెళ్లమాతూగారిని 10 వ తేదీన అరెస్టుచేసి కొట్టాల్సి తీసికొని వెళ్లిరి. అచట విచారణ జరుగును. వరాకాలములో పోలీసువారు నిలుచుటకు నాలుగు పీఠులలోను ఉద్యోగులు పాకలు వేయించుచున్నారు. “సత్యాగ్రహ సంఘమువారి ఉత్తరువు లేకుండ నెవ్వరు నాజ్ఞోల్లంఘనము చేయగూడదు. డాక్టరు ఇం. ఎం. నాయుడు, శంకు పిళ్లెగార్ల కిష్టమున్న ఆజ్ఞోల్లంఘనము చేయవచ్చును. మాధవనాయకు, నీలకంఠం బుద్రిగార్లుజహూనుపాయి ఫితిగతులను మహాత్మునకు తెలుపవలెను” అశతీర్థానములు అస్పృశ్యతా నివారణసంఘసభలో నామోదంబుడెను. ఆప్రకారము వారిద్దరుజహూనువెళ్లిరి. శివతా నుపిళ్లెగారు వైకంలో నాయకత్వము వహించిరి. అబ్దులరహీం గారుక్విలను త్రివేండ్రములలో నుపన్యసించిగా నుద్యోగల నిరోధించుటచే ఆజ్ఞాన ఆరెపేక్ష వెళ్లెను. అచట నాజ్ఞోల్లంఘన మొనగించును. సి. ఎస్. రంగయ్యకు (ఎం. ఎల్. ఏ) శ్రీమతి భారతి, పరూరు రివరెండుచార్లెసు బి. హిలు గార్లు వైకంతునచ్చిరి. (అ. ప్రె)

బొంబాయి కార్పొరేషను

మహాత్మునకు సన్మానపత్రము

మహాత్మునకు సన్మానపత్రమును సమర్పించవలెనని కార్పొరేషనువారు తీర్మానించిరి. దానిని వ్రాయుటకొక ఉపసంఘము సేర్పరచిరి. వారు మహాత్ముని సేవను ప్రశంసించుచు అనుమాలుగా నొక చిత్తు వ్రాసిరి. డాక్టరు సుకియా గారికొకచిత్తు వ్రాసిరి. దానిలో మహాత్ముని నిరసించుచు చాల వాక్యములు వ్రాయబడెను. ముందు జరుగనున్న సభలో యీరెండు చిత్తులు నుపపాదించబడునని యీవినింగు న్యాయు పత్రిక ప్రకటించెను. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి రాష్ట్రము

కాంగ్రెసు సంఘము

స్వంతభవనమును కొనిరి.

బొంబాయినగరమున ప్రొక్టరు రోడ్డులో నున్న నొక భవనమును సంఘమువారు 2,85,000రూపాయలకు కొనిరి. ఇంకను 1½ లక్షల రూపాయలు వెచ్చించి పురామతు చేయింపవల చిరి. అందులోపదివేలమంది కూర్చుండుటకు తావుకలను. దాని వలన నెలకు 800 రూపాయలు బాడుగవచ్చును. ఒక కార్య నిర్వాహకసంఘ సేర్పరచబడును. (అ. ప్రె.)

జూబులు

యరనకొండ్రి శ్రీపంచాక్షరి సప్తహము

ఈసప్తహము మహానీయులగు రాయసాహెబ్ యం. హంపయ్యగారు తపఃవనంబున స్వంత నిర్మిత బంగళాయందు గత సెల 21 మొదలు 28 వ తేది ప్రాతఃకాలమువరకు నిర్విఘ్నంబుగ నెఱవేర్చిరి. లోకమందనేకులు సప్తహములు చేయువా రుండురు గాని అన్నివిధములైన సౌకర్యము లుండుటయు, దైవనిర్మిత వనంబున తద్రక్షణలు చల్లని నీడలును తాను త్రవ్వించిన బావి త్రయ జలసమృద్ధియు స్వయముగ నిర్మించిన విడిదిగృహ గుడార ముండువా మంటపంబులును అచ్చట చేరిన భోగలు త్యాగలు మహాపురుషులు పండిత పామర సామాన్యు లెందు మిందు ఆరు వేల జనంబుల కన్ని విధముల సౌకర్యము లిచ్చుట జూడ యా మహాశయిని పూర్వజన్మముకృత పుణ్యంబునె గాక ఆయన యభేదభావంబున నిర్మలగుగుహోపేతంబైన యుదారతన్వంబును నేనోళ్ల నెల్లడి యగుచుండెను. అన్నివర్ణంబుల వారికి భోజన మజ్జనాది సౌకర్యంబులకు తగిన యేర్పాటులు గావించియుండిరి. శ్రీపంచాక్షరీసప్తహయనసానంబులు శాస్త్రోక్తముగ నిర్వహించిరి. శ్రవణమందిరమున వేద పురాణ, సంగీత కవిత్య యుపన్యాసంబులు కొందరు యతులు పండితులు సారాణితులు వారి శక్తి లిది సభ్యుల నానందపరచుటకు గావించిరి. నీడవ దినము రాత్రి 9 గంటలకు శ్రవణానంతము మహానీయులగు యం.హంపయ్యగారి నిర్మలయుదారభక్తియు క్తంబులగు గుణగణంబుల తెలియజేయు గంభీరోపన్యాసంబులతోను జయజయస్వరాలతోను, కరతాళ ధ్వనులు బాంధాది వాద్యంబులు విన్నుముట్టు మండువా మారు మ్రోగెను. ఈ మహాత్మ్యమునకు తానొక్కఁడు కర్తవ్యము యు తనది సంతర్పన మాత్రమనియు కుటుంబములోని వారాది నిర్వహించిన వారందరు కార్యకలమునకు సమాన హక్కుగల వారినియు తన నిర్వర్త నిష్కల్మషత్వమును నెల్లడిజేసి కొన్ని శాస్త్రోక్తలతో తన యుపన్యాసమును ముగించుట తోడనే సభ చాలించిరి.

జ. నారాయణపు

సంరకత్

గూడూరు

ఈపురంబున బోర్డు ఉన్నత పాఠశాలాధవనమున పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు 1924 సం|| మేసెల 4 తేదిరాత్రి విజయనగర సామ్రాజ్య వివాళమున నాటకమును ప్రదర్శించిరి. ఈ నాటకమునందు యెరుగుదుపాటి హాసుమంతు రావు బి. ఏ. గారు పతానపాత్రమును ధరించి ప్రేక్షకుల ప్రశంసకు పాత్రులైరి.

మొదట విద్యానగరరాజవీధులలో జంగముకథ జెప్పమం దినబిచ్చిగాండుగ్రామరాజప్రతాపము నుగడింప విననప్పు డిత నిభావనికాసము అపూర్వముగనుండెను. అచట నిర్వాహరమా ననబిచ్చింతి నభినయించుచు రామరాజప్రతాపము నాలకించి హిందువుల యందు ఈర్వ్యనురావుగారు తనముఖభావమున చక్క గప్పదర్శించిరి.

అనాటికి సభాపరాధవము జరిగినపుడు తురమ్మశ్రీ పరాధవము సహింపజాలక నాతనికరకు కరవాలమున నాగిరి యొకింతదూసి, తనపరిధికులగు రైటిగి నొరలో నాక త్తినితోనివై చెను. ఇప్పట్లున హాసుమంతరావుగారు ప్రకటించిన యభినయము ప్రేక్షకుల నెంతయు మెప్పించినది.

అనాటితో నుద్దానననమున ప్రవేశించినపుడు సుందర శ్రీపంచదర్శనమునగులుగా కామోదోక్తము సేగాక విజయనగరము నప్రవేశించినది మొదలు పతానకేర్పడిన హిందూరాజ్యవివాళ సంకల్పముగూడ ముఖభావమున పదర్శించుచుండెను.

రామరాజు తన తండ్రియనుమాట తన తల్లివలనవిని అంతటనుండిలా యమానమానసాంతరంగుండె నేనియు దోషక పితృవాత్సల్యము, ప్రభుభక్తి, మాతృనిర్దేశము, అనాటి, విజ పూయ సుల్తానులకు తాను చేసిన వాగ్దానము, అనాటి సభాపరాధవము మొదలైన భావపరంపరలను, మాటల బలమి చేతను, అభినయ కాళిలము చేతను, ముఖలక్షణముల ముదించి, నయనప్రచారమున ప్రకటించి, ప్రేక్షకులను రసభావవిపరీత పరివర్తనములతో నూగించివై చెను.

రామరాజు వధానంతము కడపటి రంగమున రక్తసిక్త మైన దేహముతో ప్రవేశించిన పతానుని యాకారము చూప రలకు ఆశ్చర్యము కలుగజేసెను. ఇప్పట్లున పతాను పితృమర రణమున కెంతయు శోకించి వివరిత, భీదత్వ, భవార్ణవగర్భ వీ చికలలో, మునుగుమి, దేలుచు, నున్నట్లునివలె నటించి హాసు మంతరావుగారు చక్కగ పాత్రపోషణ మొనర్చెను.

రావుగారిని సంగీతము శ్రీ గంట చూచిపోయినను, వా గ్గోరణియందేమి, అభినయకాళిలమునదేమి మిక్కిలి సమర్థులని చెప్పనచ్చును.

నాటకాభిలాషి.

అస్పృశ్యతానివారణ

తే|| గీ|| ఆర్యవరులార! యాంధ్ర మహాత్ములార!
మీరెఱుంగనిధర్మములో వేరె లేవు
మనుజుడెప్పుడు శుభంబులో మనకుగలుగు
హాని భరింపరయ్య! యీ యచనునందు.
తే|| గీ|| హైంవపులసంఖ్య వృద్ధిని జెందడగునో
లేక నాశనమున దిక్కులేక పోవ
వలయునో దూరవృత్తితో, దలఁపరయ్య
తలచి యస్పృశ్యతను దాటరయ్య.
తే|| గీ|| ఇతరదేశీయు లనియెడి యెత్తిసామువు
లెంతవాడిగ నున్నదో యెంచరయ్య
యెంచి యస్పృశ్యతను దొల. గించరయ్య
కాలవాహిని వేగంబుగ గాంచరయ్య.
తే|| గీ|| నీదుమతమున నన్నిటి నీకునేన
కుడను రాత్రియుఁజనుటకుఁగూడ నిన్నె
కొలుతునకుండుముగ భక్తి కోలఁదిననెడి
వాని యస్పృశ్యుడ నుటకుఁ బూనయగునె.
తే|| గీ|| తెలివితక్కున బిడ్డలు గలిగిరేని
దిద్దుదుడు క్రమముగాఁ దెలిగలంగ
సంతియేగాని మెడవట్టి యనలకరుగు
మనుమఁబోనాడ నవ్వంబు మనకుగాదె!
తే|| గీ|| దొంగపని వేరవనికాదు దోమమనంగ
దోడిమనుజుని హక్కునుఁ దొలఁగకుండ
నిలిపియుంచుటలో నొప్ప నీతిగలదు
దైవమా మెచ్చు దేశ దుర్దశయుఁ దొలఁగు.
తే|| గీ|| కోటియాభ్యంబులైనను సాటిరావు
మనుజు నొక్కనితో నని యనరె? బుగులు
వలెము నెఱిగినవారి కీమాట తెలియు
నితరజనులకుఁ దెలియదు యేమనందు.
తే|| గీ|| అన్యవృత్తులలోనికి యాదిమాంధ్రు
లందఁ డెందరుపోయి? యెంచరె!
కారణంబున శ్రద్ధతో గణననీయ
మనయుదాసీనతయె సుడి మాన్యులార.
తే|| గీ|| అఖిలభారత సభవారి యజ్ఞజూచి
శంకరాచార్యుడనైన శాస్త్రములజూచి
మనమహాత్ముని దివ్యభాసనము జూచి
యాదిమాంధ్రుల స్మృతియింపుడభయ మిచ్చి.
(రాజమహేంద్రవరము) కొవ్వొడి శేషవేకటకాశీపతి.

కృష్ణామండల విద్యార్థిసభ

ఈ సభ బందరుపురములో జరుప ప్రయత్నించుచున్న టులను అందుకు కొంత ధనమును సహాయములను ఆహ్వాన సంఘకార్యదర్శులగు శ్రీయుత వల్లూర రామారావు గారివలన తెలియుచున్నది ఇదివరకట్టి విద్యార్థిసభ యొకటియు, తదితర సభ లనేకములు బందరుపురమున జరిగియున్న వనియు, విద్యా ర్థులందరు సమావేశ మగుటకు చాలా దూరదేశీత మనియు; కొంద రూహించుచున్నారు. ఆసభ జనుప్రథముగా జరుపుట కును, భోజనవసతు లేర్పాటు చేయుటకును, తగిన ధనము స మకూర్చబడినచో ఏలూరుపురంబున జరుపుటకు ప్రయత్నము లు గల్గుగలము. నూ యభ్యంతర మేమియు నుండదు. కాని ప్రస్తుతము మా విద్యాలయము వేసంగి సెలవులకు మూయబడినందు న జూర/నెలఖయనకు గాని సభ జరుపుట కవకాశముండదు. అప్పుడు మా విద్యాలయ విద్యార్థి సంఘప్రథమవార్షికోత్సవము ను కూడ జరుప యత్నించుచున్నారము. ఈసెలలోనే సభజరు ప ప్రయత్నింపదలచినచో కొత్తూరున్న విధముల యుత్తమము. ఇప్పుడచ్చట అనేకవేల యతిథులతోను, అన్నదానములతో శ్రీరామ సప్తహములు జరుగుచున్నది ఆంధ్రసారస్వతసభలు గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవ సభ, ఉపాధ్యాయసభ, స్వచ్ఛంద నేపక శిక్షణము మున్నగునవి జరుగనై యున్నవి. నాయకులు కొందరుకూడ అచ్చటనే సమావేశమగుదురు. అట్టి యనుకూల స మ య మ న యీ విద్యార్థి సభ జరుపుట కెల్లరును, కొత్తూరు విద్యార్థి సోదరులు శ్రీయుత వల్లూరు రామారావుగారును ప్రయత్నించి జయప్రద మ గునటల తోడ్పడినట్లు గాక. ఆచార్య పార్వతీశం గారు, శ్రీ గంపలగూడెం కుమారరాజగారు, శ్రీయుత దండు నాథాయణరాజుగారు మున్నగు విద్యార్థికుల యాజమాన్యమున యీ సభ గావించి, విద్యార్థుల కర్తవ్యమును నిరూపించి, ఆంధ్ర

విద్యార్థిసంఘచక్రమును తిరిగి మేల్కొల్పి ఉత్సాహవంతముగ నొనర్చెనరు గాక. ఈ సభావిషయమును గురించి వారివారి యభిప్రాయములను పత్రికా-ముఖంబున ప్రకటించి శీఘ్రకాల ములో యీ సభ జనుప్రథముగ కొనసాగించెనరు గాక!

కొత్త వల్లి వెంకటాచల లక్ష్మి
నారాయణ శర్మ
అఖిలభారత, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ విద్యార్థి సంఘసభ్యుడు.
కూడ్లగి 1-5-24

నిన్నటిసాంకలయ 6 గంటలకుండి 8 గంటలవరకు రాజీధతములో రాత్రి మిన్నూర్కుడి క్రిష్ణమూర్తి అయ్యద గాగి పాటకచేరిజరిగెను. వీరు కీర్తిశేషులైన రామనాథ్ ఆ సానపు సంగీత విద్వాంసులగు పూది శ్రీనివాసయ్యంగారి శిష్యు లుట. వీరు వజ్రమున చిన్నివారైనను విద్యజుండు కడుగుపుటా ది చెప్పుటకు సుదోహతులేను. వీరిగానము శ్రద్ధగసానుకూల. ని క్కముగా వివరింపి. వీరి మాతృభాష అగ్రమైనప్పటిని తెలు గు కన్నడయగుట పాటలను మిక్కిలిమధురముగాను శాస్త్రి ముగాను కొంద మైనను అర్థహానికొంద పాడిరి. వీరి మిక్కిలి గం భీరమైన కారీరము గలదు. ఇతలోనే వీరు ఆహ్వాతమైన నైపుణ్యము బొంది గుణపురుషుని పండితులయిన మామూలు టి. కొట్రబసప్ప.

ప్రధమికోపాధ్యాయుల వేతనములు
బొంబాయి మే 9:— ప్రధమికోపాధ్యాయుల వేత నములకు ర్చి తిరిగి గుర్తుబాటు చేయుటకు ర్చి బొంబాయి ప్ర భుత్వమువారికి గలహాజెప్పులకై ముగ్గురు ఉద్యోగులను 4 గురు అనుద్యోగులను కలిగిన బి.కె.మిటి ఏ గ్నాటు చేయబడి నది. (అ. వె.)

తైర్తికరక్షకును
బొంబాయి మే 9:— బొంబాయి ప్రభుత్వమువారిచే ని ప్ప డు ప్రకటించ బడిన తైర్తిక రక్ష కు నిబంధిత పత్రములో హాజీబీచేయు మూలకార్యములను వానినం ది కప్పించుకొనుటకై చేసినసహాయములు జూచి, (అ. వె.)

రంగూనులో అనుమానపునుమస్యలు కట్టుకొన బడుట

పోలీసువారు కాల్యబడుట
రంగూను మే 9:— తూర్పు భాగమునందు పోలీసువారు రాత్రి 1 గంటకుండి తెల్లకారులకు తిరిగి అనుమానముగాను న్న 24 గురు నుమస్యలను కట్టుకొని ఆరెచ్చుచేసిరి. తెల్లవారు నుమస్యలను మరెచుగ్గురు అనుమానపు నుమస్యలను వెబడించు డింద పోలీసువాని తెలుగురాజ్యములు తుపాకులు పేర్చి బడిన రెండుదెబ్బలను తప్పిపోయెను. నుమస్యలు పోలిపో యిరి, ఆరెచ్చుచే చలదిన నుమస్యల విచారింపబడునై వైదు లో నుంబడిరి (అ. వె.)

వేపచెట్టుయొక్క మంచి
గుణములు గలిగిన టాయిలెట్
అందు ఔషధసంబంధమైన
వస్తువులు

జర్మోసబ్బు:— కార్బాక్ ఇతః ఔషధసంబంధమైన నబ్బులన్నిటికంటెను శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయుదు. మి క్కిలి నున్నితముగా వానినచేర్చబడినది. 8 బిల్లెలగుల పెట్టె 1 కి ధర రూ 0.12-0.
జర్మోప్రెయిసు న రిమాన్లు:— తరీపులలతో దం తభావనము చేయుట అ దరిగిని తెలిసివినయ మే. బ్రహ్మతో మ ర్మోప్రెయిసు వంతరమాన్లును చేర్చి దం తభావ న ము జే సి కొనుట చాలమంచిది. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణము లన్ని యు నిందులో గలవు.
బుడ్డి 1 0.6-0; చిన్న పాటము 1 కి 0.2-0.
మర్మో సాటాయిలెట్ పిండి యాభిమానకు, చర్మమునకు, వేనామునకు తగినది.
డబ్బా 1 కి రూ 0.10-0; ప్యాక్టెట్టు 1 కి 0.8-1.
హిందూశత్రుమందు హిందూదేశపు పరిశ్రమము, ధనము వే తయారుచేయబడినది.

SRI KRISHNA BROTHER, 123 Thambu Chetty Street, MADRAS. & Mr. V. V. KRISHNA IYER Palghat

అమృతాంజనము

కొలదివ్రతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరపడుదు ?

మహర్షిదేవేంద్ర నాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త: మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ తగినది. 214 పేజీలు
నిండుకాల్గికోబైందు ఛెదర్ వైటుకాగితములు

ధర రు 2 8 0
పోస్టాభివృద్ధులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము

తెలపెట్టె నెం 212,

6, 7 త-బుకెట్టిపిమ్మనాను.

అమృతధృతి

శిరస్సు మొదలు కాలచిటికెనవ్రేలువరకు

సంభవించు

అన్ని విధములైన రోగములను

బాధలను పోగొట్టగలిగిన

దివ్యోపధము

ప్రతిబాట్టు మందును అమృతమై యున్నది.

80 మోతాదుల గల బుడ్డి 1-కి రు 2-0-0 లు

వి. పి. రు 0-8-0 లు

ప్రతి

అమృతధృతి

తోపంపబడు

రు 100-0-0

బహుమతి టిక్కెట్టు

పోగొట్టుకొనక

యుంచుకొనుడు.

కానుగో ఆందు కంపెనీ,

పా రే ల్

బొంబాయి.

KANUGO & Co., Parel, Bombay.

వాడితిరా? వాడకుండిన తెప్పించి వాడితక్షణమే సంతోషింపుడు !!

ఈ అద్భుతమైన రోగామాయాచారి కన్యూగోమూర్తి మొదటి రకం కన్యూగో, చివరకప్పుడు, చివరకప్పుడు, అమృతమైన విషమాలిక చేర్చి తయారుచేయబడినది. ఈ రోగమును తక్షణపు లంఘించుచేయుచేడు, పిన్నలు పెద్దలు, మాసలివారు, పొంగిలించు మొదలగు చారిత్రక అనుభవభేదముతో అన్ని వ్యాధులను వాడగలగినది. 250-800 మాత్రలగుల బుడ్డి 1-కి ధర రు 0-4-0 బుడ్డు 8-కి 1-4-0 పోస్టాభివృద్ధుల కేడు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన వ్యాధులను తప్పక నుంచి గుణ మిచ్చును.

తాపా పనోద్ధిని:—సాధారణమైన ద్వారములు, చలిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును. (64 పొట్లములు గల) ప్యాకెట్టు 1-కి రు 1-0-0.

శివకాంతి తైలము:—లిడ్లు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అతిసులభముగా వారి వారి రుచులను నుగురించి కొన్ని బొట్లు తీసుకొని నుఖముగా విరచనమగును. కష్టము లేదు. సుకటుడు, అసహ్యము వుండును. బుడ్డి 1-కి ధర 0-5-0.

సర్వాంగ బలకారి:—(కాపి, టీ, కోకో మున్నగు పానీయముల కేహోహోయముల కలపబడియు గాక ఆనేక వ్యాధులకు కారణమగును. అట్లు లేక తేనెనూనెనందు వ్యాధులను పోగొట్టి మలార్థమును, లేక ఇర్రెవ్యాధులను రానింతక అటంకపరచును. అనేక వేల డబ్బాలు ఖర్చుచేయును. డబ్బా 1-కి ధర 0-7-0.

మహా సాధాగ్య శొంఠి:—(బాలింకల పాలిటికి రుగ్ధసాదము కంటిది. కనికరము, తడవార వారికి సరియైన కొవడములు యివ్వవలయున వారికి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది తక్షణ మునుగొనును. 20 కులం బుడ్డి 1-కి ధర రు 1-0-0

పాశ్యపు వెంకటాచల కుండితులు, శ్రీ శీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

(8)

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృత్తి హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేక తమా పాలు విచిత్ర వినోదవిద్యలు గలవు. ఇంగ్లీషు గాక మనుష్యుని మానముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట శరీరము లేని తలకాయచేత మామలాడించుట భూమిపైన గజముయొక్కన గాలిలో మనుష్యుని నిధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథములు చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గాగ్గంటి యిచ్చును. పేరి వెల 4-0-0 లు (211888-6 పి. ఆర్. జనార్దనం వాయుడు, బెంగళూరు, గుంటూరుజిల్లా.

రత్నపురుషలేఖ్యం

ఈ పదములు తప్పక తగ్గించు. బలహీనతపోగొట్టి, బలము కలిగించును. కుట్ల మేహములను తగ్గించును, మూత రోగములను యామందుగల తగ్గును. నుఖవ్యాధులకులన చెడిన క్షయము తగ్గుచును. కే రు 3-4-0. ఇ

శగలేఖ్యం

విశాఖగల్గిన తగ్గించు అస్థిరమందు. కష్టములేదు. కే రు 1-8-0 లు.

పట్టాభిరామవైద్యశాల

కాయవనం - గోదావరిజిల్లా.

వెండికి బంగారు

బహుమానము

లాటరీ లేకున్న-అదృష్టమునకు మార్గము లేదు
మోసము లేదు
ఏదైన రాకపోవుటలేదు

వగటి వెలుగువలె స్పష్టమైనది

ఒక రూపాయను ఖర్చుచేసి 82 అక. 32 గ.రూ మూలము లొందు. బలహీనము, అల్పజ్ఞుడు, మానవ కారీ గంబంధమైన వ్యాధులన్నియు పటాశించుటలే పోవును. దానిని వివరించుచు వారు "దాతయొక్క వెండి బంగారము" నను "కమాను" తెలుపుచున్నాడు.

పూర్తి కలకలమునకు వ్రాయుడు

ఆతంక నిగ్రహ బోధశాల,

26 బ్రాడ్వే మదరాసు.

మోహినీతైలము

5 రు॥ నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగమైనది.

ఇదిమనోహరము జేయు విద్యాత్ములు, స్త్రీద్విరుక్తుల వ్యాధులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతిచ్చును. సుందరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపగు కురులును మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుకల రమణీయమగు నువాసన చెప్పునలవికాదు. తలకురాచి దువ్వుకొనిన ఇసుగు పొరుగు వారలకుడ పరిమళము వ్యాపించును తలలోచుండును పుట్టనివ్వదు. దీనియందు మనోహరమగు నువాసన స్పృహలను చేర్చి తయారుచేయించి పేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడని యున్నాము. శేయేలక సాపరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.